

JAAERVERSLAG 2019

Behorende bij onze verklaring d.d.
21 APR 2020
astrium
onderwijsaccountants b.v.

BESTUURSVERSLAG 2019

Behorende bij onze verklaring d.d.
21 APR 2020
astrium
onderwijsaccountants b.v.

Inhoudsopgave

A	BESTUURSVERSLAG inclusief VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT	5
1.	VOORWOORD	5
2.	VERPLICHTE THEMA'S VANUIT WET- EN REGELGEVING	7
2.1	<i>Beleggen en belenen</i>	7
2.2	<i>Bestedingsplan doelsubsidie "Prestatiebox 2019"</i>	8
2.3	<i>Maatschappelijke thema's</i>	11
2.3.1	Strategisch personeelsbeleid	11
2.3.2	Passend Onderwijs	12
2.3.4	Allocatie van middelen naar schoolniveau	13
2.3.5	VMBO-techniek	13
2.3.6	Toetsing en examinering	13
3.	VISIE EN BESTURING	14
3.1	<i>Missie en Visie</i>	14
3.2	<i>Besturing: College van Bestuur</i>	15
3.3	<i>Naleving branchecode</i>	16
3.4	<i>Verslag toezichthoudend orgaan</i>	18
3.5	<i>Omgeving</i>	21
4.	RISICOMANAGEMENT	23
4.1	<i>Beschrijving belangrijkste risico's c.q onzekerheden</i>	23
4.2	<i>Risicoprofiel</i>	26
5.	BEDRIJFSVOERING	27
5.1	<i>Algemene inleiding, belangrijkste financiële doelstellingen</i>	27
5.2	<i>Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken</i>	28
5.2.1	Het Coornhert Gymnasium, een categorale school voor VWO	29
5.2.2	De GSG Leo Vroman, een smalle scholengemeenschap	31
5.2.3	Het Segment, dé school voor praktijkonderwijs	34
5.2.4	Onderwijsprestaties van onze scholen	37
5.2.5	Toelatingsbeleid	42
5.3	<i>Duurzaamheid</i>	43
5.3.1	Duurzame organisatie	43
5.3.2	Personeelstekorten	44
5.3.3	Duurzame samenwerking	44
5.3.4	Ziekteverzuim	44
5.3.5	Evenredige vertegenwoordiging	45
5.3.6	Funciemix	45
5.3.7	Kwaliteit	45
5.3.8	Veiligheid	45
6.	TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN	46

6.1	<i>Strategisch Beleidsplan StOVOG, de koers naar 2022</i>	46
6.2	<i>Continuïteitsparagraaf</i>	51
6.2.1	<i>Kengetallen leerlingen en personele bezetting</i>	51
6.2.2	<i>Continuïteit, balans met tabel en toelichting</i>	52
6.2.3	<i>Realisatie 2018-2019 & Meerjarenbegroting 2020-2024</i>	53
6.2.4	<i>Vermogenspositie in relatie tot de financiële risico's</i>	55
6.2.5	<i>Belangrijke gebeurtenis na balansdatum</i>	55
B	<i>Jaarrekening 2019</i>	56
	<i>Algemene informatie</i>	56
	<i>Balans</i>	57
	<i>Staat van Baten en Lasten</i>	58
	<i>Kasstroomoverzicht</i>	59
	<i>Grondslagen</i>	60
	<i>Materiële vaste activa</i>	66
	<i>Vlottende activa</i>	67
	<i>Eigen vermogen</i>	68
	<i>Eigen vermogen specificatie</i>	68
	<i>Voorzieningen</i>	69
	<i>Voorzieningen specificatie</i>	70
	<i>Kortlopende schulden</i>	71
	<i>Niet uit de balans blijvende verplichtingen</i>	72
	<i>Overheidsbijdragen</i>	73
	<i>Overige Baten</i>	73
	<i>Lasten</i>	74
	<i>Toelichting overige financiële baten en lasten</i>	75
	<i>Verbonden Partijen</i>	75
	<i>Verantwoording subsidies</i>	76
	<i>Wet normering topinkomens (wnt)</i>	76
	<i>WNT Algemeen</i>	76
	<i>WNT Topfunctionarissen</i>	77
	<i>Ondertekening van de Jaarrekening</i>	78
	<i>Werkdrukmiddelen</i>	79
CP	<i>Continuïteitparagraaf</i>	80
	<i>CP Gegevensset , kengetallen</i>	80
	<i>CP Balans</i>	81
	<i>CP Baten en Lasten</i>	82
	<i>CP Financiële Kengetallen</i>	83

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Behorende bij onze verklaring d.d.
21 APR 2020
astrium
onderwijsaccountants b.v.

A BESTUURSVERSLAG inclusief VERSLAG RAAD VAN TOEZICHT

1. VOORWOORD

De Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda (StOVOG) is een schoolbestuur van scholen voor voortgezet onderwijs in Gouda, een categoriaal gymnasium, een smalle scholengemeenschap en een school voor praktijkonderwijs.

Met dit bestuursverslag willen we inzicht geven in de activiteiten van StOVOG in 2019.

We besteden ook dit jaar aandacht aan de meest belangrijke thema's op het terrein van kwaliteit, personeel, onderwijs, leerlingen en financiën. Wij melden de meest belangrijke ontwikkelingen en resultaten.

Wij verantwoorden ons echter niet alleen via het bestuursverslag en de jaarrekening. De 'StOVOG-scholen' verantwoorden zich in het project Vensters Voor Verantwoording. Op basis van belangrijke indicatoren als leerresultaten, tevredenheidsonderzoeken, leerlingensamenstelling, onderwijsuitgangspunten, personeelsbeleid en financiën willen we een goed beeld schetsen van onze scholen. Een volledig overzicht is in te zien op de website www.scholenopdekaart.nl.

Samenvattend beeld

De resultaten en ergo de kwaliteit van ons onderwijs is bovengemiddeld geweest, de financiële huishouding is op orde en ondanks het gegeven dat de regio Midden Holland te maken heeft met krimp, is dit 'StOVOG-breed' in 2019 minder voelbaar dan in de regio. Ons marktaandeel is gegroeid. Financieel zien we de komende jaren met vertrouwen tegemoet, waarbij gesteld dat er naast reeds goedgekeurde extra onttrekkingen aan de reserves, tevens onttrekkingen zullen gaan geschieden in het kader van onderwijskundige aanpassingen van gebouwen. Ook is er een toenemende zorg over de schaarste op de arbeidsmarkt, waardoor we genoodzaakt zijn bevoegd personeel in te huren. Een uitgebreide toelichting op de onderwijskundige prestaties is te lezen in de paragraaf 4. Een uitgebreide toelichting op de toekomstige ontwikkelingen is te lezen in de paragraaf 5.

Financiële resultaten

StOVOG heeft het boekjaar 2019 afgesloten met een exploitatieresultaat van - € 744.196,- tegenover een begroot exploitatieoverschot van + € 117.938,-.

Baten

StOVOG hanteert het voorzichtigheidsprincipe bij de begroting. Alleen die posten worden opgenomen waarover zekerheid bestaat aan de batenkant. Net als in andere jaren is de personele bekostiging in de lumpsum hoger en zijn extra baten ontvangen voor o.m. studieverlof en curriculumbijdrage Coornhert Gymnasium.

In december 2019 hebben we tevens de zogenaamde convenantsgelden ad € 400.000,- ontvangen. Het betrof een eenmalige subsidie ten behoeve van vermindering werkdruk. Deze bate moet in 2019 aan het resultaat worden toegevoegd, hetgeen een vertekend beeld geeft van de resultaten over heel 2019. In 2020 zullen we, in overleg met de Personele Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, een passende bestemming voor deze middelen bepalen.

De begrote baten bedroegen € 22.032.832,-. De gerealiseerde baten bedroegen € 23.865.661,-. Het totale verschil in gerealiseerde baten t.o.v. begrote baten is € 1.832.829,-.

Dit wordt veroorzaakt door onder meer

- ontvangst van de convenantsgelden in december 2019;
- meer leerlingen ; uiteraard staan hier staan wel extra lasten tegenover.

Behorende bij onze verklaring d.d.
21 APR 2020
astrium
onderwijsaccountants b.v.

Lasten

De begrote lasten waren € 21.968.894,-. De realisatie was € 24.657.049,-. Het verschil bedraagt € 2.688.155,-. Deels heeft dit te maken met hogere personele lasten en deels met aanpassing van diverse voorzieningen naar een toereikend niveau.

De voorzieningen zijn toegenomen met € 1.436.333,-, mede ten gevolge van bijvoorbeeld herijking van de voorziening langdurig zieken, aanpassing van de voorziening jubilea conform de richtlijnen, vorming van een voorziening transitievergoedingen en een voorziening WW (Werkloosheidsuitkering)/WGA (Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten).

Ten aanzien van materiële voorzieningen geldt dat de onderhoudsvoorziening conform het Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) van voldoende niveau is, terwijl er een voorziening Onderhoud GSG Leo Vroman ad € 715.000,- is gecreëerd in verband met noodzakelijk uit te voeren herstelwerkzaamheden, te verrichten aan de panden Willem de Zwijgersingel 15, Burgemeester Martenssingel 15 en 72, welke pas in 2019 aan het licht zijn gekomen.

Exploitatieresultaat

Voor de komende jaren zijn exploitatietekorten voorzien ten gevolge van teruglopende leerlingaantallen en verdere investeringen in ons onderwijs, zoals dit tevens in het kader van de vermogenspositie van de stichting besproken met de Raad van Toezicht, de Inspectie voor het Onderwijs en het Ministerie van OCW.

Het weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa daalt van 27,86% in 2018 naar 22,74% in 2019 van het balanstotaal.

Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa	27,86%	22,74%	20,25%
---	--------	--------	--------

Dankwoord

Het College van Bestuur is de medewerkers van StOVOG veel dank verschuldigd voor hun inzet in het afgelopen jaar. Onderwijs is mensenwerk en alleen dankzij de inzet van al ons onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel, ouders en toezichthouders maken wij de beste toekomst mogelijk voor onze leerlingen.

College van Bestuur

R.W. den Hartog
A.T.M. Koops
M.G.P. Oehlenschläger
H. van Tongerloo

2. VERPLICHTE THEMA'S VANUIT WET- EN REGELGEVING

2.1 Beleggen en belenen

Algemeen

Treasury heeft bij de StOVOG primair als doel het beheren van financiële risico's en secundair het reduceren van financieringskosten. De primaire doelstelling van StOVOG is het werkzaam zijn op het gebied van het voortgezet onderwijs. Als gevolg hiervan is het financieren en beleggen ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling.

De algehele doelstelling voor de treasuryfunctie bij StOVOG is dat deze de financiële continuïteit van de organisatie waarborgt. Dit wordt in de volgende doelstellingen en voorwaarden gesplitst:

- Zorgen voor voldoende liquiditeit op korte en lange termijn
- Het realiseren, indien noodzakelijk, van lage financieringskosten
- Beleggingen (obligaties) zijn liquideerbaar en risicomijdend
- Het betalingsverkeer is kosteneffectief
- De inzet van diverse rente-instrumenten

Het treasurybeleid van StOVOG vindt plaats binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap van 5 december 2018, nr. FEZ/1402273, inhoudende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aangaan van verbintenissen voor financiële derivaten en de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

Bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde of overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regelingen gestelde verplichtingen. In het bijzonder van belang is dat StOVOG als onderwijsinstelling in het voortgezet onderwijs als niet-professionele belegger worden aangemerkt.

Hiervoor heeft de stichting het beleggen uitbesteed aan de Rabobank op basis van een defensief profiel, passend bij het Treasurybeleid. De effecten worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of, indien lager, tegen marktwaarde per balansdatum. De Rabobank heeft hiervoor overigens een hoofdsomgarantie afgegeven.

2019

Het jaar 2019 was een jaar waar we met tevredenheid op kunnen terugkijken. Voor aandelenbeleggers was het beste jaar van de afgelopen twintig jaar. Zo buitengewoon was het voor ons als obligatiebelegger niet, maar ook wij kunnen tevreden zijn.

In het afgelopen jaar is de portefeuille van de stichting gestegen met een bedrag van € 79.231,44, een toename van 2,7%. Indien uitsluitend naar de obligatieportefeuille wordt gekeken, en de liquiditeiten dus buiten beschouwing worden gelaten, is de stijging uitgekomen op 3,19%. Daarmee is de portefeuille wat achtergebleven bij de benchmark die op een stijging van 3,98% is uitgekomen. De voornaamste reden voor het achterblijven van de performance ligt in de lagere rentegevoeligheid van de portefeuille. Deze profiteert minder van rentedalingen, maar lijdt ook minder onder rentestijgingen. In het afgelopen jaar zijn verschillende mutaties in de portefeuille doorgevoerd en ook een aantal langer lopende leningen weer in portefeuille genomen.

Centrale banken voeren al enkele jaren beleid om de economie te verbeteren en inflatie aan te wakkeren. Juist hierdoor staan obligaties onder druk.

Het streven blijft het vermogen goed te spreiden, de risico's te beperken en nog enig rendement te genereren bij een niet te hoge rentegevoeligheid. Het beleid dat in de afgelopen jaren is gevoerd, zal daarmee op vergelijkbare wijze worden gecontinueerd. Uiteraard zal de portefeuille daarbij moeten blijven voldoen aan de geldende regelgeving.

Beleggingsportefeuille

Titel	Nominaal €	Koers	Opgelopen rente €	Waarde €	Duur	Vervaldatum
ABN AMRO 2015/2025 1%	200.000,00	104,15	1.419,18	209.716,30	5,16	16-4-2025
Aegon 2017/2024 0,375%	100.000,00	102,092	136,64	102.132,98	4,88	21-11-2024
Agence Francaise Dev 2014/2024 1,375%	100.000,00	107,019	48,97	107.413,47	4,61	17-9-2024
BFCM 2016/2026 1,625%	100.000,00	107,79	1549,32	109.331,96	5,75	19-1-2026
BFCM 2017/2027 1,25%	100.000,00	160,27	773,97	107.020,50	7,08	26-5-2027
BNP Paribas 2016/2026 1,625%	100.000,00	138,34	1402,4	109.726,04	5,85	23-2-2026
Credit Agricole 2015/2023 0,625%	150.000,00	103,16	915,41	155.024,32	3,69	11-9-2023
Credit Agricole London 2017/2027 1,375%	100.000,00	107,28	285,10	108.195,80	6,99	3-5-2027
Danske Bank 2016/2023 0,75%	200.000,00	102,09	871,23	205.067,05	3,39	2-6-2023
DNB Boligkredditt 2012/2022 2,75%	150.000,00	106,73	3.220,89	163.311,59	2,17	21-3-2022
Finnvera 2019/2029 0,375%	100.000,00	102,75	214,73	103.024,34	9,13	9-4-2029
Frankrijk 2015/2025 0,5%	100.000,00	104,36	300	104.664,20	5,37	25-5-2025
Luxemburg 2013/2028 2,25%	200.000,00	119,32	3.686,30	242.178,79	7,58	19-3-2028
Ned Waterschapsbank 2019/2029 0,625%	100.000,00	104,76	568,49	105.330,74	8,85	6-2-2029
Nederland 2016/2026 0,5%	250.000,00	105,18	575,34	263.534,57	6,48	15-7-2026
Nordea Bank AB 2016/2023 1%	150.000,00	103,05	1282,19	155.857,94	3,11	22-2-2023
NRW Bank 2019/2029 0,375%	100.000,00	102,32	201,37	102.563,63	9,22	16-5-2029
Oostenrijk 2015/2025 1,2%	100.000,00	108,58	233,42	108.818,37	5,68	20-10-2025
OP Corp Bank 2018/2025 1%	100.000,00	104,22	608,22	104.832,89	5,26	22-5-2025
Rabobank Nederland 2013/2023 2,375%	100.000,00	108	1.529,11	109.453,36	3,28	22-5-2023
Rabobank Nederland 2015/2027 1,375%	100.000,00	108,24	1246,92	109.492,17	6,75	3-2-2027
Swedbank 2017/2024 0,4%	100.000,00	102,36	257,53	102.625,02	4,34	8-5-2024

2.2 Bestedingsplan doelsubsidie "Prestatiebox 2019"

De scholen van de stichting maken alle scholen gebruik van prestatieboxgelden VO. De scholen ontvangen hiervoor de volgende middelen:

De GSG Leo Vroman	€ 482.141,-
Het Coornhert Gymnasium	€ 235.363,-
Het Segment	€ 114.842,-

Het Coornhert Gymnasium

Het Coornhert Gymnasium heeft in 2019 alle prestatieboxgelden ingezet op ontwikkeltijd en extra eigen deskundigheidsbevordering voor leraren. Enerzijds voor het ontwikkelen van eigen leermateriaal in Liber (het eigen Office365-leermiddelenportaal) en anderzijds voor het ondersteunen en ontwikkelen van een nieuwe inrichting van het onderwijs waarbinnen meer uitdaging, differentiatie en zelfstandigheid van de leerling mogelijk is (zie paragraaf 5.2.1 Onderwijs: Het Coornhert Gymnasium, een categorale school voor VWO). Vanwege de laatste doelstelling hebben twee docenten ontwikkeltijd gekregen om de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen een plaats te geven in het curriculum. Dit beleid zal in 2020 voortgezet worden.

De totale inzet ten laste van de prestatiebox 2019 bedraagt circa € 235.000,- .

De GSG Leo Vroman

In het verlengde van de geactualiseerde criteria van het sectorakkoord VO 2014-2017 heeft de school op basis van uitwerking van een aantal genoemde ambities materiele middelen ingezet in het kalenderjaar 2019.

Uitdagend onderwijs voor alle leerlingen

- De school wil zelfstandig studeren door de gehele school stimuleren. Het thema eigenaarschap staat daarbij centraal. Inmiddels wordt maatschappelijk het inzicht dat persoonlijk eigenaarschap de grond voor motivatie versterkt breed gedragen. De school versterkt deze ontwikkeling binnen haar organisatie door de extra inzet van onderwijsassistenten. De personele kosten bedragen € 50.000,-.
- De school wil uitstel van studiekeuze bieden voor de leerlingen die op jonge leeftijd (11/12 jaar) op de school instromen. Deze uitstel van studiekeuze leidt tot een meer natuurlijke doorstroom binnen de leerjaren van de school en beperkt het “ zittenblijven” zoals in de ambities van het sectorakkoord benoemd.
- De school creëert in leerjaar 2 een extra leerling-groep ter effectuering van de uitstel van studiekeuze. De personele kosten bedragen € 60.000,-.

Eigentijdse voorzieningen

- De school heeft alle leraren voorzien van laptops om daarmee de onderwijskundige ontwikkeling van het leren te kunnen stimuleren. Alle leerlingen werken binnen de school veelal digitaal en ontvangen van hun leraren veelal gedigitaliseerde instructie om het onderwijs te ondersteunen. Daarnaast wordt leerstof door leraren veelal in digitale vorm voorbereid en aangeboden.
- Leerlingen in de school werken bij het studieproces veelal met digitale hulpmiddelen. De school investeert in uitgebreide ondersteuning van digitale faciliteiten voor leerlingen. Naast kosten in meer onderhoudsmatige zin betreft het ook software matige ondersteuning voor het studieproces van leerlingen zelf, softwarematig aanbod ter ondersteuning van meer individuele begeleiding bij het studieproces of ondersteuning van meer specifieke ondersteuning van leerlingen met zorgproblematiek.

De deelbijdrage voor de kosten uit de doelsubsidie bedraagt € 230.000,-.

Toekomstbestendig organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling

De school legt een verbinding tussen onderwijskundige schooldoelen en de professionalisering en duurzame inzetbaarheid van in het bijzonder haar leraren.

De school verhoogt de personele uitgaven voordeskundigheidsbevordering met 5 % t.o.v. de afspraken in de CAO/VO.

Een deel van de personele kosten wordt ten laste gebracht van de doelsubsidie 2019 prestatiebox.

De kosten bedragen € 145.000,-.

Totale inzet ten laste van de prestatiebox 2019 bedraagt maximaal € 485.000,-.

Het Segment

Alle scholen ontvangen middelen via deze regeling om invulling te geven aan de prioriteiten uit het Sectorakkoord voor de komende periode. Besturen hebben een grote mate van bestedingsvrijheid bij de inzet van middelen uit de Prestatie-box. Zij zijn vrij om naar eigen inzicht prioriteiten te stellen binnen het geheel van speerpunten uit het Bestuursakkoord op basis van hun huidige schoolsituatie. De scholen kunnen eigen accenten leggen wat betreft prioriteitsstelling en uitwerking en zullen tevens rekenschap afleggen over hun voortgang op alle doelen uit het Sectorakkoord.

Deze aanpak is gericht op het zichtbaar maken van de resultaten die scholen en leraren boeken, op het waarderen en belonen van kwaliteit, op het aanspreken van scholen en leraren die achterblijven in prestaties en op het scheppen van randvoorwaarden om dit alles te bereiken.

Bestedingsplan doelsubsidie “Prestatie box 2019”

Op basis van de geactualiseerde criteria van het sectorakkoord VO wil Het Segment op basis van uitwerking van een aantal genoemde ambities extra middelen inzetten in het kalenderjaar 2020. Derhalve worden de middelen doorgeschoven naar 2020.

Ambitie 1; uitdagend onderwijs voor alle leerlingen

- We willen passende perspectieven verder implementeren binnen de school. De aanzet v.w.b. het rekenen is enige tijd geleden ingezet en zal verder worden uitgewerkt. Nederlands zal vanaf schooljaar 2019-2020 geïmplementeerd worden. Doel van dit project is de individuele routes van de leerlingen te versterken. Het thema eigenaarschap staat daarbij centraal. Inmiddels wordt maatschappelijk het inzicht dat persoonlijk eigenaarschap de grond voor motivatie versterkt breed gedragen. In 2020 willen we deze ingezette koers verder vorm en inhoud geven.
- De school versterkt deze ontwikkeling binnen haar organisatie door de extra inzet van een collega. De personele kosten bedragen € 40.000,-.
- We willen het contextrijk leren stimuleren. Ook in 2020 willen we dit doen door theorieleraars te koppelen aan de praktijkvakken om de theorie in de praktijk vakken vorm te geven. De personele kosten bedragen € 50.000,-.
- In het kader van een leven lang leren willen we de avondschoon onder de noemer nazorg voor oud-leerlingen verder vorm geven. De personele kosten bedragen € 23.000,-.

Er wordt in 2020 € 114.842,= aan personele kosten ten laste gebracht van de doelsubsidie 2019 prestatiebox.

2.3 Maatschappelijke thema's

2.3.1 Strategisch personeelsbeleid

De kwaliteit van het personeel is cruciaal voor de kwaliteit van onderwijs en een goede verbinding van het personeelsbeleid met de opgaven waar onze scholen voor staan is van grote meerwaarde. Daarom is strategisch personeelsbeleid een prioritair thema voor StOVOG. In ons koersplan is hierover het volgende opgenomen.

Stimulerend personeelsbeleid (HRM)

Het onderwijsteam van professionele docenten en onderwijsondersteunende medewerkers is de motor voor de kwaliteit van het onderwijs op onze scholen. Het onderwijsteam speelt een cruciale rol bij de realisering van dit Strategisch Plan. De som der delen is juist in het onderwijs veel meer dan de afzonderlijke delen. Het onderwijsteam is gezamenlijk verantwoordelijk voor een hoge kwaliteit van onderwijs en de resultaten van het onderwijs. Net als bij een sportteam ontstaat er een topteam als er goed samengewerkt en van elkaar geleerd wordt.

- Een lerende organisatie vraagt om HRM-beleid dat het leren binnen een organisatie faciliteert.
- Het creëren van een veilig en stimulerend professioneel leerklimaat is daarbij een belangrijke voorwaarde.
- HRM-beleid zet de StOVOG-medewerker in zijn kracht en stimuleert hem of haar vanuit eigen regie te werken aan zijn eigen professionalisering.
- Vanuit goed werkgeverschap wil StOVOG de medewerkers van goede arbeidsvoorwaarden voorzien.
- Het is voor de scholen van essentieel belang de goede werknemers ook in de toekomst te kunnen binden en boeien. Een strategische personeelsplanning is daarbij essentieel.
- Loopbaanperspectief is in het kader van talentontwikkeling een belangrijke arbeidsvoorwaarde om aantrekkelijk te zijn als werkgever.
- Het stimuleren van horizontale mobiliteit personeel tussen scholen kan een middel zijn om medewerkers te blijven uitdagen.

StOVOG ervaart in toenemende mate de druk die er op de arbeidsmarkt bestaat. We proberen hier op in te spelen door onder meer

- in het samenwerkingsverband 'In en om het Groene Hart' uitruil van kennis en ervaringen met collega-schoolbesturen;
- Overname van boventallige medewerkers van andere scholen en hiervoor tijdig met elkaar in overleg te treden;
- Samenwerking met opleidingsinstututen;
- Inzet van studenten ten behoeve van onderwijsondersteunende activiteiten met als mogelijk perspectief een 'baan in het onderwijs' ;
- Binden van zittend personeel door bovengemiddelde arbeidsvoorwaarden op het gebied van scholing en mobiliteit.

Professionele en doelgerichte communicatie

Om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en leerlinggericht te kunnen werken is het van groot belang dat medewerkers met elkaar over het werk in gesprek zijn, doelen stellen, reflecteren op het eigen handelen, feedback geven aan elkaar, loyaal de genomen beslissingen uitvoeren, zodat er gericht gewerkt wordt aan het realiseren van goede resultaten.

- Dat betekent aan de ene kant haalbare, duidelijke en SMARTe afspraken maken en aan de andere kant afspraken uitvoeren en elkaar aanspreken op gemaakte afspraken.

- Daar hoort ook goede communicatie bij. De breng-verantwoordelijkheid van informatie is daarbij even belangrijk als de haalverantwoordelijkheid van informatie. Dit geldt voor intern -, maar ook voor extern partnerschap. Het moet ouders in het kader van educatief en pedagogisch partnerschap ook duidelijk zijn wat ze van ons mogen verwachten. Omgekeerd moet het ook duidelijk zijn waar wij de ouders op aanspreken. Essentieel is daarbij 'verbinden'.

2.3.2 Passend Onderwijs

StOVOG is lid van de Vereniging Samenwerkingsverband VO/ VSO Midden-Holland & Rijnstreek, gebiedscode 2802. Samen met de overige leden geven we invulling aan de wettelijk bepaalde opdracht om binnen de door de overheid vastgestelde regiogrenzen leerlingen die aangewezen zijn op 'extra' ondersteuning een goede onderwijsplek te bieden. Om dit te realiseren werken reguliere en speciale scholen samen onder de vlag van het samenwerkingsverband. In 2019 hebben wij onderstaande middelen ontvangen vanuit het samenwerkingsverband.

2.3.2.1 Coornhert Gymnasium

Het Coornhert Gymnasium heeft in 2019 € 56.897,- ontvangen. De inzet van het begeleidingsteam is is hiermee gedeeltelijk bekostigd.

Ten einde een adequate invulling te geven aan onze zorgplicht is er vanuit de lumpsum € 260.000,- vanuit de lumpsum extra bekostigd om de leerlingbegeleiding adequaat vorm en inhoud te geven.

2.3.2.2 De GSG Leo Vroman

De GSG Leo Vroman heeft € 67.067,- ontvangen. Hiermee is een bijdrage geleverd aan de ingezette middelen voor zorgcoördinatie, de inzet van zgn. "school-gebonden middelen" en de inzet van personele begeleiding van individuele leerlingen.

Ten einde een adequate invulling te geven aan de zorgplicht wordt ook vanuit de reguliere lumpsum bekostiging ingezet voor de zorgbegeleiding van leerlingen. De school heeft geen specifiek overzicht gegenereerd van de hoogte van deze inzet maar constateert in algemene zin dat de personele inzet op dit gebied jaarlijks toeneemt.

De school zal zich de komende jaren richten op het inzichtelijk maken van de werkelijke kosten om zich vervolgens te kunnen beraden op de wenselijkheid van de inzet van middelen voor de reguliere begeleiding van het onderwijsproces en de meer specifieke begeleiding in geval van specifieke zorgproblematiek.

2.3.2.3 Het Segment

Het Segment heeft € 114.983,- ontvangen.

De school heeft de volgende activiteiten ontplooid in het kader van Passend Onderwijs

- Aanstelling van een zorg coördinator, lasten	€ 63.000,-
- Inzet extra mentor-uren, lasten	€ 14.000,-
- Aanstelling medewerkers BPO	€ 69.000,-
- Extra formatieve inzet tbv Passende Perspectieven	€ 130.000,-

Totaal	€ 276.000,-
--------	-------------

Eigen bijdrage	€ 161.107,-
----------------	-------------

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

2.3.4 Allocatie van middelen naar schoolniveau

StOVOG wil in de vormgeving van haar organisatie de drie scholen zo veel als mogelijk hun eigen autonomie geven voor hun eigen ontwikkeling. Daartoe is een aantal sterk onderscheidende keuzes gemaakt:

- *Op bestuurlijk niveau worden op minimale wijze middelen onttrokken ten dienste van het bovenschoolse voorzieningenniveau;*
- *Er wordt naar gestreefd de bovenschoolse ondersteuning kleinschalig te organiseren en niet te outsourcen om daarmee de bereikbaarheid en effectiviteit te vergroten;*
- *De leiding van de organisatie is belegd bij het College van Bestuur dat bestaat uit vier leden, die binnen hun functie tevens leidinggeven aan één van de drie scholen of het stafbureau.*

Hiermee wil StOVOG een maximale betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor de afzonderlijke onderdelen garanderen en tevens de effectiviteit van, in het bijzonder, de scholen bevorderen. Waar mogelijk c.q. waar noodzakelijk wordt gezamenlijke inkoop gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld bij inkoop van energie, schoolboeken, arbozorg en schoonmaak.

Overhead

In 2018 is door de VO-raad een rapport gepubliceerd inzake overhead bij schoolbesturen. Zie

[https://www.vo-](https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/604/original/2018_05_24_Rapport_Benchmark_Overhead_VO.pdf?1536070215)

[raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/604/original/2018_05_24_Rapport_Benchmark_Overhead_VO.pdf?1536070215](https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/604/original/2018_05_24_Rapport_Benchmark_Overhead_VO.pdf?1536070215)

Uit dit rapport blijkt dat gemiddeld de lasten voor directie/bestuur per leerling € 472,- bedragen. Bij StOVOG bedraagt dit € 316,-. Voor wat betreft de lasten die te maken hebben met een ondersteunend bestuurs- of stafbureau, geldt dat er landelijk per leerling een gemiddelde last is van € 401,- per leerling. Bij StOVOG bedraagt dit € 245,- per leerling. Op jaarbasis betekent dit een besparing van ruim € 400.000,-.

2.3.5 VMBO-techniek

De scholen van StOVOG bieden geen VMBO-techniek aan.

2.3.6 Toetsing en examinering

In de laatste jaren is gebleken dat de organisatie rond toetsing en examinering niet op iedere school op orde is. De scholen van StOVOG

- hebben extra aandacht geschonken aan de inrichting van de PTA' s in 2019;
- overwogen in 2020 een gezamenlijke examencommissie in te stellen;
- hebben in 2019 alle procedures en de procesgang rondom schoolexamens en centrale examens nogmaals geëvalueerd.

Tijdens het inspectiebezoek van 2019 zijn door de inspectie op geen van onze scholen onregelmatigheden geconstateerd.

We zijn in afwachting van de door de minister toegezegde nieuwe richtlijnen inzake examinering, welke per datum schrijven nog niet zijn gepubliceerd.

3. VISIE EN BESTURING

3.1 Missie en Visie

Onze missie is 'Wij maken voor iedere leerling, ongeacht achtergrond, de beste toekomst mogelijk.' Wij denken dat deze missie slaagt als er aan een vijftal randvoorwaarden – onze visie - wordt voldaan. De scholen van StOVOG:

- bieden het best mogelijke onderwijs voor de individuele leerlingen;
- bieden de leerlingen een omgeving waarin ze zich gekend weten en veilig voelen;
- ondersteunen en dagen elke leerling uit zijn of haar ambities te ontwikkelen;
- zijn oprecht betrokken bij de ontwikkeling van iedere leerling;
- zijn eigentijds en onderscheidend.

Als we onze visie concreet maken, zien we over vijf jaar het volgende in onze scholen:

- leerlingen leren in een professionele cultuur;
- leerlingen leren terwijl ze gezien en gekend worden;
- leerlingen leren begeleid zelfstandig werken en zijn ook verantwoordelijk voor hun eigen leerproces;
- leerlingen zijn gemotiveerd aan het leren en leveren de daarbij behorende inspanning;
- leerlingen leren respectvol samen te leven.

Waarden

Dat doen wij vanuit de volgende kernwaarden.

Op onze openbare scholen is iedereen welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Op onze scholen leert iedereen respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging. Wij besteden actief aandacht aan de overeenkomsten en verschillen tussen individuen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting.

Samengevat: "Niet apart, maar samen leven, leren en werken volgens democratisch vastgestelde regels."

Kaders en beleidsontwikkeling

Het College van Bestuur bepaalt de gemeenschappelijke beleidskaders na goedkeuring door de Raad van Toezicht en houdt hierbij rekening met de wettelijke kaders. De voor StOVOG kenmerkende autonomie van de scholen is terug te vinden in de uitwerking van de algemene beleidskaders op schoolniveau. De missie van StOVOG en de kernwaarden voor het openbaar onderwijs dienen primair tot uiting te komen in het onderwijsbeleid van iedere school.

Optimaliseren van de kwaliteit van ons onderwijs is de belangrijkste centrale doelstelling. Alle andere doelstellingen zijn daaraan ondergeschikt. Het verzorgen van goed onderwijs is de kerntaak van iedere school. Alle andere beleidsterreinen dienen slechts als randvoorwaarden om deze kerntaak te realiseren.

Dit betekent dat StOVOG garant staat voor kwalitatief goed onderwijs en zich richt op optimale ontwikkeling van leerlingen. Iedere individuele leerling kan zich in een veilige en uitdagende omgeving veelzijdig ontwikkelen; de zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid van iedere leerling wordt gestimuleerd vanuit een houding van respect en aandacht voor elkaar. Ontmoeting staat centraal met nadrukkelijk waardering en aandacht voor verschillen tussen individuen en voor verscheidenheid in de samenleving.

StOVOG biedt een diversiteit aan onderwijsconcepten voor leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Bovenop het kerncurriculum bieden we:

- maatschappelijk geëngageerd onderwijs;
- onderwijs gericht op optimale cognitieve, creatieve, sociale en emotionele ontwikkeling, waarbij ruim aandacht wordt besteed aan normen en waarden.

Onze leerlingen komen van school:

- optimaal toegerust op het gebied van kennis én vaardigheden, zodat succesvolle deelname aan het vervolgonderwijs of in de maatschappij mogelijk wordt;
- met een bewust mens- en maatschappijbeeld;
- met zelfvertrouwen en respect voor zichzelf en de ander.

3.2 Besturing: College van Bestuur

Het College van Bestuur is het hoogste bestuursorgaan en vormt het bevoegd gezag van de stichting. De samenstelling, benoeming, taak, wijze van vergadering en de wijze van besluitvorming is vastgelegd in de statuten en in het Reglement College van Bestuur.

De leden van het college zijn benoemd door de Raad van Toezicht. Het College van Bestuur bestaat uit de heren R.W. den Hartog, A.T.M. Koops, M.G.P. Oehlenschläger en H. van Tongerlo. Het college vormt een collegiaal bestuur, waarbij geen statutaire voorzitter is benoemd. In 2019 is het College van Bestuur in totaal 33 maal in vergadering bijeen geweest.

Het College van Bestuur:

- functioneert als collegiaal orgaan;
- heeft een gezamenlijke visie;
- toont zich omgevingsbewust bij het formuleren van het strategisch beleid;
- organiseert draagvlak voor het strategisch beleid;
- organiseert een efficiënte onderwijskundige omgeving voor de scholen;
- draagt zorg voor een tijdgeestbewust personeelsbeleid;
- draagt zorg voor een doelmatige, rechtmatige en efficiënte wijze van bedrijfsvoering;
- legt jaarlijks verantwoording af over de resultaten.

Nevenfuncties leden College van Bestuur in 2019

Vergoedingen voor bezoldigde nevenfuncties van leden van het College van Bestuur vallen toe aan StOVOG, opdat vervanging bekostigd kan worden.

De heer R.W. den Hartog

- Voorzitter Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden Holland & Rijnstreek (bezoldigd)
- Bestuurslid regio West VO-raad (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Steunfonds Coornhert Gymnasium (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Steunfonds De GSG Leo Vroman (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Steunfonds Het Segment (onbezoldigd)
- Lid Raad van Toezicht VOO Facilitair (onbezoldigd)
- Bestuurslid VOSABB, en vanaf 1 augustus 2019 voorzitter (bezoldigd)

De heer A.T.M. Koops

- Voorzitter Stichting Steunfonds Het Segment (onbezoldigd)
- Bestuurslid Regionaal bestuur werk en 3 O (onbezoldigd)
- Bestuurslid Sectorraad Praktijkonderwijs (bezoldigd)
- Stichting Kenniscentrum Praktijkonderwijs (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Op de Wallen (onbezoldigd)

De heer M.G.P. Oehlenschläger

- Voorzitter Stichting Steunfonds Coornhert Gymnasium Gouda (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Vrienden Coornhert Gymnasium Gouda (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting Fikre Alem (onbezoldigd)
- Voorzitter VVE Nieuwe Cope (onbezoldigd)

De heer H. van Tongerloo

- Voorzitter Stichting Steunfonds De GSG Leo Vroman (onbezoldigd)

De Scholen

Onder het bevoegd gezag van de stichting vallen drie scholen voor voortgezet onderwijs.

Coornhert Gymnasium

Jan van Renesseplein 1 te Gouda

Dependance Ruys de Beerenbroucklaan 1 te Gouda

Rector de heer M.G.P. Oehlenschläger, tevens lid College van Bestuur

De GSG Leo Vroman

Willem de Zwijgersingel 5 te Gouda

Dependances Burgemeester Martenssingel 15 en 72 te Gouda

Rector de heer H. van Tongerloo, tevens lid College van Bestuur

Het Segment

Van Bergen IJzendoornpark 43 – 45 te Gouda

Directeur de heer A.T.M. Koops, tevens lid College van Bestuur

Stafbureau

Opggericht voor ondersteuning in beleidsvorming en beleidsuitvoering, met medewerkers op het gebied van financiën, personele en salarisadministratie, ICT, facilitaire dienstverlening en secretariële ondersteuning.

Adres Krugerlaan 20 te Gouda

Directeur de heer R.W. den Hartog, tevens lid College van Bestuur

3.3 Naleving branchecode

Het College van Bestuur onderschrijft de Code Goed Onderwijsbestuur VO en laat zich in haar handelen leiden door de daarin geformuleerde richtlijnen. Dit uit zich onder meer in:

- duidelijke communicatielijnen;
- publicaties op de website <https://StOVOG.nl>
- horizontale en verticale verantwoording
- klachten-, integriteits-, en klokkenluidersregeling
- permanente focus op de verbetering van de kwaliteit

- praktiseren van het adagium 'pas toe en leg uit'
- protocollen op het gebied van o.m.:
 - o bescherming persoonsgegevens
 - o veiligheid
 - o bedrijfsvoering

De stichting werkt met financiële kwartaalrapporten. Het College van Bestuur verantwoordt deze aan de Raad van Toezicht en bespreekt ze met de GMR.

Daarnaast is het College van Bestuur in 2019 gestart met het opzetten van een cyclus van verantwoording via

- 'Ken je school', een digitaal platform voor interne verantwoording;
- Ontwikkeling van verantwoordingsmodules ten behoeve van de toezichthouder in vijf domeinen, te weten
 - o Domein 1 Financiën
 - o Domein 2 Personeel
 - o Domein 3 Onderwijs, incl leerlingen
 - o Domein 4 Governance
 - o Domein 5 Strategische doelen en risico's

Horizontale verantwoording

Horizontale verantwoording vindt op tal van gebieden plaats. Zo nemen de scholen van StOVOG deel aan het initiatief van de VO-raad om verantwoording af te leggen over de individuele scholen via de internetsite "Scholen op de kaart". Via deze digitale weg wordt in brede maatschappelijke zin inzicht verstrekt in een scala aan activiteiten die binnen StOVOG alsmede haar scholen worden uitgevoerd. Thema's als onderwijsresultaten, financiën, veiligheid, leerlingen en ouders spelen daarin een prominente rol.

Verder wordt de horizontale verantwoording vormgegeven door de scholen zelf die in nauw contact willen staan met hun leerlingen en ouders. Leerlingen kunnen naast alle dagelijkse informele kanalen die openstaan voor onderlinge communicatie middels klankbordgroepen voor leerlingen en/of leerlingraden reflecteren op de school. Ouders worden voornamelijk in de vorm van klankbordgroepen betrokken bij de reflectie op de activiteiten van de afzonderlijke scholen.

Deze vorm van horizontale dialoog met haar stakeholders levert inzicht op in het functioneren van de scholen en in het bijzonder de feedback die nodig is om verder te kunnen ontwikkelen.

De horizontale dialoog vindt ook plaats met tal van collega scholen. Dat is binnen StOVOG concreet gemaakt door de deelname aan een samenwerkingsverband voor openbare scholen voor voortgezet onderwijs in de provincie Zuid-Holland.

Het College van Bestuur van StOVOG vindt dat de genoemde vormen van horizontale verantwoording horen bij een transparante wijze van horizontale dialoog met belanghebbenden en ten goede komt aan de onderwijskwaliteit van haar scholen.

3.4 Verslag toezichthoudend orgaan

De Raad van Toezicht telt vijf leden en richt zich naar de Code Goed Bestuur VO.

Voor de leden van de Raad van Toezicht is een profiel opgesteld, dat bepalend is voor de samenstelling van de raad. Dat profiel voorziet erin dat onafhankelijkheid, deskundigheid en verankering in de samenleving is gewaarborgd.

De Raad van Toezicht is een onafhankelijk orgaan binnen de stichting. De samenstelling, benoeming, taak, wijze van vergadering en de wijze van besluitvorming is vastgelegd in de statuten en in het Reglement Raad van Toezicht. De raad houdt integraal toezicht op het beleid van het College van Bestuur, de continuïteit en op de algemene gang van zaken binnen de stichting. Daarbij richt men zich op de maatschappelijke doelstellingen van de stichting en de daarmee verbonden onderwijsdoelstelling zoals omschreven in de missie. Daarnaast is de Raad van Toezicht ook de 'kritische vriend' van het College van Bestuur; de raad adviseert, steunt en fungeert als klankbord.

In de samenstelling van de Raad van Toezicht heeft zich in het verslagjaar de volgende wijziging voorgedaan:

- Per 1 september 2019 is de heer J.H.A. Wagener, lid Raad van Toezicht, afgetreden wegens expiratie van zijn tweede zittingstermijn. De Raad van Toezicht dankt de heer Wagener voor de jarenlange inbreng van zijn expertise.

In mei 2019 is gestart met een procedure om in de opvolging van de heer Wagener te voorzien. Daartoe is een benoemingsadviescommissie ingesteld, bestaande uit

- De heer Hillenaar, namens de Raad van Toezicht, voorzitter;
- De heer Schouten, namens de Raad van Toezicht, lid;
- Mevrouw Ramdhan-Benie, namens oudergeleding Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad, lid;
- De heer Den Hartog, namens het College van Bestuur, lid.

De benoemingsadviescommissie heeft in juni 2019 met vier kandidaten gesproken. Ze heeft besloten mevrouw I. Spruit unaniem voor te dragen aan de gemeenteraad van Gouda als lid van de Raad van Toezicht StOVOG. Helaas heeft de gemeenteraad deze voordracht niet eerder dan medio december 2019 in behandeling genomen, waardoor mevrouw Spuit pas per 1 januari 2020 formeel als 'commissaris' kon worden ingeschreven in het handelsregister. Wel heeft zij als aspirant-lid al van september 2019 de vergaderingen van de Raad van Toezicht bijgewoond.

Commissies

De Raad van Toezicht heeft enkele taken gedelegeerd naar commissies. StOVOG kent in 2019 de volgende commissies:

- **remuneratiecommissie**

Leden zijn de heer H.M.P. Hillenaar en mevrouw R. Gerrits. In 2019 heeft de remuneratiecommissie met zowel het College van Bestuur als geheel als met de individuele bestuursleden gesprekken gevoerd over het functioneren.

- **auditcommissie**

Leden zijn de heer R. Borsboom, de heer H. van Tongerloo en de heer R.W. den Hartog. Naast overleg over het financieel beleid in de brede zin, formuleert deze commissie ook adviezen aan de Raad van Toezicht over

- Beleggen en belenen;
- Treasury-beleid;
- Financiële rapportages;
- Jaarrekening.

In 2019 heeft de raad tevens besloten om in 2020 een commissie kwaliteit in het leven te roepen.

In totaal is de raad in 2019 vier maal in reguliere vergadering bijeen geweest. Daarnaast zijn er diverse bijeenkomsten geweest van de auditcommissie, de remuneratiecommissie. In het kader van de zelfevaluatie van de raad zijn er twee bijeenkomsten geweest.

De benoemingsadviescommissie die heeft bijgedragen aan de vacaturevervulling van de raad is in totaal drie maal bijeen geweest.

In oktober 2019 is er een informele bijeenkomst geweest waarbij aanwezig de leden van de Raad van Toezicht, de leden van het College van Bestuur en de leden van het management van de scholen. Tijdens deze bijeenkomst is tevens aandacht besteed aan het afscheid van de heer Wagener.

De volgende onderwerpen zijn in 2019 onder meer door de Raad van Toezicht besproken:

- De Raad van Toezicht buigt zich regelmatig over de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. In dit kader zijn besproken:
 - Kwartaalrapportages (domein 1) waarbij raad signaleert dat de uitgaven van de stichting gedurende het gehele jaar in de pas lopen met de begroting. Hierbij stelt de raad vast dat sprake is van financiële doelmatigheid en zijn publieke onderwijsmiddelen kosten- en doelbewust aangewend. Deze overzichten en andere verwante financiële onderwerpen zijn uitgebreid besproken in de auditcommissie;
 - Personele rapportage (domein 2), inclusief ziektecijfers, in- en uitstroom, e.d.;
 - Onderwijs (domein 3), de resultaten van ons onderwijs;
 - Governance (domein 4);
 - Bestuursverslag en Jaarrekening 2018 (inclusief accountantsverslag)
 - Managementletter 2019;
 - Regeling functioneren en beoordelen College van Bestuur
 - Strategische risico's en doelen (domein 5)
 - Inspectierapport; de inspectie heeft in 2019 een onderzoek verricht bij StOVOG en dienaangaand een rapport opgesteld. Zie <https://www.zoekscholen.onderwijsinspectie.nl/pdf/arrangement.pdf?pdfid=R9005357951> en <https://www.zoekscholen.onderwijsinspectie.nl/pdf/arrangement.pdf?pdfid=R9005309898>
- Voor het toezicht op de maatschappelijke en onderwijskundige functie van de organisatie heeft de raad onder andere de volgende onderwerpen besproken:
 - Toezichtkader, evaluatie en aanpassing;
 - Aanmeldingen en prognoses leerlingaantallen per 1-10-2019.
 - Als invulling van de Wet versterking bestuurskracht onderwijsinstellingen jaarlijks een gesprek met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad GMR en een ontmoeting met de MR-en van één van de scholen.

- In haar advies- en toezichthoudende rol heeft de raad:
 - o Gesproken over de voortgang van het Koersplan StOVOG 2022;
 - o De Begroting 2020 inclusief 5-jaarsprognose en Meerjaren Onderhoudsplan MJOP goedgekeurd;
 - o Risicobeheersing besproken aan de hand van een vastgesteld risicoprofiel;
 - o Overleg met de accountant Astrium over auditplan en interimcontrole. StOVOG bevindt zich in de fase tussen 'Management Control' en 'Business Performance';
 - o Geadviseerd inzake juridische aspecten van personele aangelegenheden;
 - o Jaarverslag AVG.
- Als werkgever:
 - o Spreekt de Raad van Toezicht periodiek met het voltallige College van Bestuur over het functioneren van het college als collegiaal bestuur. Ook zijn functioneringsgesprekken met elke individuele bestuurder gevoerd.
 - o Heeft de Raad in het kader van de WNT het aantal complexiteitspunten van de organisatie besproken en vastgesteld op in totaal 11. Hiermee is het bezoldigingsplafond voor de leden van het College van Bestuur bepaald.

Hoofd- en nevenfuncties leden Raad van Toezicht in 2019

De heer H.M.P. Hillenaar,

- **Voorzitter RvT & lid van de remuneratiecommissie**
- Directeur Strafrechtketen op het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hoofdfunctie, bezoldigd))

De heer R. Borsboom,

- **plv. voorzitter RvT & lid van de auditcommissie**
- CFO Sandd BV (hoofdfunctie, bezoldigd)
- Managing director QUESTORE (hoofdfunctie, bezoldigd)
- Questore Holding, enig aandeelhouder, directeur / bestuurder (bezoldigd)
- Blendid Symbid Coöporatie, bestuurslid (onbezoldigd)
- Sales Security Solutions, bestuurder (bezoldigd)
- Stichting Paard van Troye, bestuurder / penningmeester (onbezoldigd)
- Bestuurslid ICP, voorzitter (onbezoldigd)
- Raad van advies Qlayers (onbezoldigd)

De heer J.H.A. Wagener,

- **lid RvT tot 1 september 2019**
- Notariskantoor Wagener (hoofdfunctie, bezoldigd)
- Bestuurslid van Stichting Reijns (onbezoldigd)
- Bestuurslid Stichting 1913 (bezoldigd)

De heer drs. J. Schouten,

- **lid RvT**
- Senior-adviseur Strategy Counsellors bij Twynstra Gudde (hoofdfunctie, bezoldigd)
- De Zorgstrategiepraktijk, eigenaar (bezoldigd)

Mevrouw R. Gerrits,

- **Lid RvT & lid van de remuneratiecommissie**
- Beleidscoördinator bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (hoofdfunctie, bezoldigd)

Gouda, 15 april 2020

H.M.P. Hillenaar

Voorzitter Raad van Toezicht

3.5 Omgeving

Verantwoording naar leerlingen, ouders en omgeving

De stichting heeft een zogeheten 'Handboek Governance'. Hierin zijn alle relevante regelingen, statuten en protocollen opgenomen.

De stichting heeft een klachtenregeling. Deze regeling is opgenomen in het handboek en te vinden op de website van de stichting <https://StOVOG.nl/>. In 2019 zijn er geen klachten ontvangen op bestuursniveau.

Verder zijn in het handboek onder meer het protocol medisch handelen, het leerlingstatuut, de regeling toelating leerlingen, examenreglement, internetstatuut, meldcode kindermishandeling, privacy reglement, ARBO-beleidsplan, reglement disciplinaire maatregelen, beleid agressie, geweld en seksuele intimidatie, regelingen en protocollen met betrekking tot de AVG, etcetera opgenomen.

De Stichting heeft ook een klokkenluidersregeling, die eveneens op de website in het handboek is terug te vinden. Van deze regeling is in 2019 geen gebruik gemaakt.

Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) vertegenwoordigt ouders, leerlingen en medewerkers van de drie scholen. Per school vaardigt elke medezeggenschapsraad daartoe leden af uit zowel de ouder-/leerling geleding als uit de personeelsgeleding. De GMR is in totaal vier maal bijeengewees, waarbij het bevoegd gezag telkenmale werd vertegenwoordigd door minimaal twee leden van het College van Bestuur. Daarnaast is er overleg geweest met de PGMR. In dit jaar zijn onder meer de volgende onderwerpen besproken met en door de GMR:

- Begroting
- Bestuursformatieplan (met PGMR)
- Jaarrekening
- Bestuursverslag
- Vakantieregeling
- AVG
- Opbrengsten
- Passend Onderwijs
- Monitoren van de Regeling Datalekken en AVG
- Kwartaalrapporten
- Risicoanalyse

Samenwerking en/of verbonden partijen

Met de volgende partijen werkt StOVOG samen vanuit het oogpunt gezamenlijk vorm en inhoud te kunnen geven aan de kwaliteit van ons onderwijs:

- Stichting Steunfonds Coornhert Gymnasium;
- Stichting Steunfonds De GSG Leo Vroman;
- Stichting Steunfonds Het Segment;
- Stichting Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Midden Holland-Rijnstreek.

4. RISICOMANAGEMENT

4.1 Beschrijving belangrijkste risico's c.q onzekerheden

StOVOG signaleert de volgende voornaamste risico's en onzekerheden:

1. *Algemeen: Een organisatie is 'in control' (goed bestuur) als ze de interne en externe onzekerheden onderkent en maatregelen neemt zodat de organisatie voorspelbaar wordt en een balans tussen risico en beheersing wordt gevonden*

Jaarlijks wordt door het College van Bestuur het risicoprofiel besproken aan de hand van een risicoanalyse. Dit risicoprofiel maakt onderdeel uit van de begroting. Vervolgens wordt op basis daarvan vastgesteld

- wat de reservepositie zou moeten zijn nu en voor de komende jaren;
- of de reservepositie al dan niet toereikend is;
- of er dus sprake is van investeringsruimte;
- of dat de reserve moet worden opgebouwd en hoe het verloop er vervolgens uitziet.

De vertaling hiervan is zichtbaar in de stand van de reserves, de (meerjaren) begroting en in de toelichting.

In oktober 2019 heeft het College van Bestuur vastgesteld dat het risicoprofiel, op de onderdelen Leerlingen, Kwaliteit Onderwijs, Personeel, Organisatie, Gebouw en Inventaris, in totaal 91 punten telt (in 2018: 80). Er is daarmee sprake van een gemiddeld risicoprofiel. Op grond hiervan heeft het College van Bestuur een analyse gemaakt van de reserves en voorziening en de mate waarin deze van een toereikend niveau zijn.

Het College van Bestuur neemt voldoende maatregelen om risico's voor wat betreft de continuïteit in kaart te brengen en voorts de juiste maatregelen neemt om de continuïteit van het onderwijs waar mogelijk te garanderen.

Niet in de minste plaats realiseert het College van Bestuur dit door te werken volgens de richtlijnen van het zogenaamde COSO-framework. De mate van interne controle is hierdoor dermate hoog, dat de stichting **'in control'** is. In dit kader werkt de stichting onder meer met zelf ontwikkelde rapportagetools, waarmee we permanent inzicht hebben in onze financiële positie.

De risicobeheersing, en de daarvoor gebruikte instrumenten, is van een dusdanig niveau, dat mogelijke risico's tijdig herkend en erkend kunnen worden. Hiermee kan tijdig worden ingespeeld op het continu veranderende speelveld, waarop vele actoren een rol spelen.

De stichting ontleent het bestaansrecht aan goede naamsbekendheid en volgend daarop de aanmeldingen voor de drie scholen. We gaan er van uit dat de scholen ondanks de regionale krimp een meer dan evenredig marktaandeel blijvend kunnen realiseren.

Het College van Bestuur ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet.

2. *Strategische risico's: risico's en onzekerheden, vaak met een externe oriëntatie/ontstaansgrond, die een belemmering vormen om de strategie en/of de plannen van StOVOG te realiseren en invloed kunnen hebben op de lange termijn doelstellingen*

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

De demografische ontwikkelingen in de regio zijn aanleiding geweest voor de VO-schoolbesturen in Midden-Holland om samen met de regiogemeenten te verkennen wat de mogelijke gevolgen van de leerlingendaling zijn voor het onderwijsaanbod en hoe men met de gevolgen om kan gaan. Hiervoor is het instrument transitieatlas ingezet. De regio verwacht een leerlingendaling van ca. 2.000 leerlingen in periode 2010-2025 (bijna 15%). Bijna 4.000 van de 15.000 leerlingen (25,8%) komt van buiten de regio. De meesten komen uit Molenwaard, Lopik en Alphen aan de Rijn. Ruim 3.500 van de bijna 15.000 VO-leerlingen (24,1%) woonachtig in een van de Midden-Hollandse gemeenten bezoekt buiten de regio een school, vooral in Rotterdam, Woerden en Alphen a/d Rijn. De 'krimp van leerlingenaanbod' die we reeds gehad hebben in de periode 2010 – 2017, geraamd op ongeveer 8- 10 %, is niet in deze omvang van invloed geweest op de leerlingaantallen op onze scholen. In 2019 heeft het Coornhert Gymnasium een lichte afname van het leerlingaantal gehad. Het Segment heeft enkele leerlingen dan in 2018. De GSG Leo Vroman ondervindt ten opzichte van eerdere jaren minder last van de krimp.

- Op grond van demografische gegevens is al 10 jaar sprake van krimp in de regio. StOVOG stelt zich daarop in, onder andere door het hebben van een flexibele schil in het personeelsbestand, en heeft zich hiermee voorbereid. StOVOG constateert ook dat ze feitelijk alleen maar is gegroeid in die 10 jaar en inmiddels een vrij stabiel leerlingenaantal kent. Dat is ook zichtbaar in het aantal aanmeldingen waardoor per 1 oktober 2019 het totaal op 2.583 leerlingen uit kwam (was 2623 in 2018).
- Het College van Bestuur constateert een bijzondere positie in Gouda en de directe omgeving als het gaat om de grote differentiatie aan scholen voor VO met een verschillende denominatie. Het grote aantal scholen lijkt zich slecht te verhouden tot de omvang van de beschikbare populatie aan leerlingen. In de afgelopen 10 tot 15 jaar zijn fluctuaties van tussen 500 en 1000 leerlingen per schoolbestuur voorgekomen met alle ingrijpende financiële gevolgen van dien. Het schoolbestuur van StOVOG houdt de ontwikkelingen en activiteiten in het kader van profilering en werving scherp in het oog om waar nodig direct te kunnen acteren. Onzekerheid is er of een (verdere) stijging van de salariskosten als gevolg van een nieuwe cao volledig gecompenseerd zal worden in de rijkssubsidie.
- Hogere kosten door afspraken in de CAO-VO over werkdrukvermindering, waar (nog) geen bekostiging tegenover staat.

3. *Operationele risico's: risico's en onzekerheden die de effectiviteit en efficiëntie van de operationele activiteiten van StOVOG beïnvloeden en daarmee vooral betrekking hebben op de onderwijs- en bedrijfsvoeringsprocessen en van invloed kunnen zijn op de korte termijn doelstellingen*

- De invoering van Passend Onderwijs brengt operationele risico's mee. In ieder geval betekent een en ander dat de leerlinggebonden financiering is gestopt, waarbij Het Segment deels valt onder de bekostigingssystematiek van Passend Onderwijs. Ondersteuningsmiddelen worden verdeeld op basis van de deelname percentages per 1 oktober 2012. Zeven jaar na dato zijn deze percentages gewijzigd, maar ontvangen we geen extra middelen.
- Het College van Bestuur constateert dat daar waar de overheidsfinanciering in 2012 is "bevroren" op basis van de situatie van dat moment en dus heeft geleid tot het voorkomen van een open financiering scholen meer en meer aangeven dat er een toename valt waar te nemen aan leerlingen met specifieke zorgproblematiek. Het College van Bestuur buigt zich over de vraag in hoeverre het genoemde overheidsbeleid en de ervaringen van de scholen nog op elkaar kunnen aansluiten zonder dat een en ander ten koste kan gaan van de begeleiding van de leerling-populatie in het algemeen.
- De krapte op de arbeidsmarkt en de daarmee gepaard gaande marktwerking leidt er toe dat personeel ook via inhuurconstructies ingezet wordt. ~~StOVOG probeert dit waar mogelijk te beperken. De kosten voor inhuur komen ten laste van de reguliere exploitatie.~~ Behorende bij onze verklaring d.d.

4. *Financiële positie: risico's en onzekerheden met betrekking tot de financiële positie van de rechtspersoon, zoals liquiditeitsrisico's, renterisico's, onzekerheden in de mogelijkheden om financiering aan te trekken en valutarisico's*
- Onvoldoende financiële middelen van de gemeente Gouda voor het integraal huisvestingsplan (Coornhert Gymnasium).
 - Kwetsbaarheid door beleidskeuze voor een platte organisatie en een beperkte omvang van het stafbureau.
5. *Financiële verslaggeving: risico's en onzekerheden die van invloed zijn op de betrouwbaarheid van de interne en externe financiële verslaggeving. Dit betreft onder andere onzekerheden bij complexe toerekeningsproblemen, de mate van subjectiviteit bij waarderingsvraagstukken en risico's ten aanzien van de inrichting van de financiële verslaggevingssystemen*
- Geen, zoals mede blijkt uit de goedkeurende controleverklaring van de controlerend accountant bij de jaarrekening 2018 en de managementletter 2019.
6. *Wet- en regelgeving: risico's en onzekerheden die voortvloeien uit wetten en regels (zowel intern als extern) en een directe invloed hebben op de organisatie en/of de bedrijfsprocessen van StOVOG*
- De invoering van de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren per 1 januari 2020, leidt voor StOVOG tot enige financiële risico's. Per genoemde datum is niet langer de Algemene Wet Bestuursrecht de grondslag voor de rechtspositie van medewerkers, maar het Burgerlijk Wetboek. Het verplicht moeten uitbetalen van zogenaamde transitievergoedingen is dan ook voor StOVOG aan de orde. Er is een financiële overgangsregeling te komen, maar deze is niet altijd toepasbaar. Voor dit risico zal in 2020 een voorziening worden gevormd.
 - StOVOG heeft contracten voor o.m. de inhuur van personeel, die niet vóór 18 april 2016 zijn aanbesteed (Europees dan wel nationaal) en die (voor een periode van 4 jaar) niet meer vallen onder de grens van de Europese aanbesteding. StOVOG hanteert de Europese regels voor scheiding van operationele eenheden (in casu de scholen) en kunnen zich bij aanbesteding niet presenteren als handelende namens het geheel van StOVOG om daarmee gunstiger voorwaarden te bedingen.

4.2 Risicoprofiel

Risicofactoren totaal	Risicoprofiel				Toelichting
	LAAG	GEMIDDELD	HOOG	TOTAAL	
Subtotaal Leerlingen	1	22		23	Gemiddeld financieel risico t.a.v. leerlingen = 24
Subtotaal Kwaliteit Onderwijs	4			4	Gemiddeld financieel risico t.a.v. onderwijs = 8
Subtotaal Personeel	1	26	15	42	Gemiddeld financieel risico t.a.v. personeel = 30
Subtotaal Organisatie	10			10	Gemiddeld financieel risico t.a.v. organisatie = 18
Subtotaal Gebouw	9			9	Gemiddeld financieel risico t.a.v. gebouw = 18
Subtotaal Inventaris	3			3	Gemiddeld financieel risico t.a.v. inventaris = 6
Totaal	28	58	15	91	Laag risico profiel < 89
					Gemiddeld risicoprofiel 89 – 120
					Hoog risicoprofiel >120

In tegenstelling tot eerdere jaren kent StOVOG in 2019 voor het eerst een gemiddeld risicoprofiel. Zie 4.1

Deze risico's zijn, uiteraard, financieel vertaald. Zie hiervoor 6.2 Continuïteitsparagraaf.

5. BEDRIJFSVOERING

5.1 Algemene inleiding, belangrijkste financiële doelstellingen

De stichting heeft 2019 afgesloten met negatief resultaat ad € 744.196,- .

Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

StOVOG maakt gebruik van diensten van Randstad voor de begeleiding van werk naar werk in het geval van noodzakelijke externe mobiliteit. De dienstverlening van Randstad bevat verschillende instrumenten voor verbetering van de plaatsbaarheid: (om)scholing, training, mediation, loopbaancoaching.

Er zijn in 2019 geen ontslagvergoedingen verstrekt.

Financiële kerncijfers

	01-01-2019 t/m 31-12-2019 Realisatie	01-01-2019 t/m 31-12-2019 Begroting	01-01-2018 t/m 31-12-2018 Realisatie
Baten			
Rijksbijdragen	23.234.360	21.713.609	21.616.272
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	218.397		
College-, cursus-, les- en examengelden			
Baten werk in opdracht van derden			
Overige baten	412.904	319.223	344.607
Totaal baten	23.865.661	22.032.832	21.960.879
Lasten			
Personeelslasten	19.785.925	18.718.070	18.273.030
Afschrijvingen	255.290	224.524	284.882
Huisvestingslasten	2.030.506	1.265.100	1.483.616
Overige lasten	2.585.328	1.761.200	1.784.250
Doorbetalingen aan schoolbesturen			
Totaal lasten	24.657.049	21.968.894	21.825.778
Saldo baten en lasten	-791.388	63.938	135.101
Gerealiseerde herwaardering			
Financiële baten	59.769	54.000	71.816
Financiële lasten	12.577		8.237
Resultaat	-744.196	117.938	198.680
Belastingen			
Resultaat uit deelnemingen			
Resultaat na belastingen	-744.196	117.938	198.680
Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt			
Totaal resultaat	-744.196	117.938	198.680

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting

Zowel de baten vanuit de Rijksbijdrage als de lasten zijn hoger dan begroot. Dit wordt onder meer veroorzaakt door:

- vrijval in 2018;
- ontvangst van de convenantsgelden in december 2019, welke niet bekend waren in 2018;
- meer leerlingen, waardoor de baten hoger waren, maar waardoor er ook meer formatieve inzet was.

Het resultaat is uiteindelijk € 862.134,- lager dan begroot. Dit heeft invloed op de financiële ratio's van de stichting.

5.2 Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken

Het College van Bestuur bepaalt de gemeenschappelijke beleidskaders na goedkeuring door de Raad van Toezicht en houdt hierbij rekening met de wettelijke kaders. De voor StOVOG kenmerkende autonomie van de scholen is terug te vinden in de uitwerking van de algemene beleidskaders op schoolniveau. De missie van StOVOG en de kernwaarden voor het openbaar onderwijs dienen primair tot uiting te komen in het onderwijsbeleid van iedere school.

Optimaliseren van de kwaliteit van ons onderwijs is de belangrijkste centrale doelstelling. Alle andere doelstellingen zijn daaraan ondergeschikt. Het verzorgen van goed onderwijs is de kerntaak van iedere school. Alle andere beleidsterreinen dienen slechts als randvoorwaarde om deze kerntaak te realiseren.

Dit betekent dat StOVOG garant staat voor kwalitatief goed onderwijs en zich richt op optimale ontwikkeling van leerlingen. Iedere individuele leerling kan zich in een veilige en uitdagende omgeving veelzijdig ontwikkelen; de zelfstandigheid en de eigen verantwoordelijkheid van iedere leerling wordt gestimuleerd vanuit een houding van respect en aandacht voor elkaar. Ontmoeting staat centraal met nadrukkelijk waardering en aandacht voor verschillen tussen individuen en voor verscheidenheid in de samenleving.

StOVOG biedt een diversiteit aan onderwijsconcepten voor leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar. Bovenop het kerncurriculum bieden we:

- maatschappelijk geëngageerd onderwijs;
- onderwijs gericht op optimale cognitieve, creatieve, sociale en emotionele ontwikkeling, waarbij ruim aandacht wordt besteed aan normen en waarden.

Onze leerlingen komen van school:

- optimaal toegerust op het gebied van kennis én vaardigheden, zodat succesvolle deelname aan het vervolgonderwijs of in de maatschappij mogelijk wordt;
- met een bewust mens- en maatschappijbeeld;
- met zelfvertrouwen en respect voor zichzelf en de ander.

Speerpunten

Het College van Bestuur heeft gestuurd op basis van de volgende speerpunten:

1. StOVOG acht kleinschaligheid van belang voor de kwaliteit van ons onderwijs.
 - a. Voor het Coornhert Gymnasium geldt dat we onderwijs verzorgen in twee gebouwen.
 - b. Voor de GSG Leo Vroman geldt dat de nieuwbouw zodanig is ontworpen dat leerlingen van respectievelijk het 2e leerjaar, de havo en het atheneum via een eigen opgang hun eigen leergebied betreden, alwaar ze het grotere bijzondere vak krijgen. Tevens

is er een brugklasgebouw en is er een aparte vestiging voor de leerlingen van mavo 2/3/4.

- c. Het Segment telt ruim 350 leerlingen. Door gespreid roosteren en het gegeven dat er altijd een deel van de leerlingen buiten de school is, is ook hier de kleinschaligheid geborgd.

We huisvesten bijna 2600 leerlingen in 6 gebouwen.

2. Vormgeven individuele leeromgeving; Hoe borgen we dat we recht doen aan verschillen? De scholen zijn continu bezig dit te ontwikkelen, door te ontwikkelen en te borgen. Dit wordt vastgelegd in de schoolplannen. Uitgangspunt hierbij is dat de leerlingen onderwijs wordt aangeboden dat past bij hun persoonlijke ontwikkeling en niet alleen uit gaat van eenheid in leerstofaanbod.
3. Passend Onderwijs. Er zijn veel ontwikkelingen gaande, waarbij er nog sprake is van veel onzekerheden en veel nog nader te ontwikkelen financieel beleid. Wij zullen dit strak monitoren en waar mogelijk proberen invloed uit te oefenen op zowel lokaal, regionaal als landelijk niveau.
4. Collegiale consultatie; Ieder school dient collegiale consultatie te bevorderen en te monitoren.
5. Exitgesprekken; het CvB vindt het belangrijk dat er exitgesprekken gevoerd worden met stakeholders die de organisatie gaan verlaten. Het CvB zal de resultaten van deze gesprekken monitoren en gebruiken ten behoeve van de evaluatie van onder meer de onderwijskwaliteit.
6. Financieel gezond; StOVOG is een financieel gezonde stichting. Via de begroting en een nauwgezette cyclus van planning & control en de opzet van de administratieve organisatie willen we blijven voldoen aan de eisen van de COSO-systematiek, om zodoende ook naar de toekomst zeker te kunnen stellen dat StOVOG een gezonde financiële positie behoudt.

StOVOG kiest er bewust voor dat de drie scholen op schoolniveau op 'hun eigen geld' moeten letten (sturen) en dat dit bij de scholen op goede wijze gebeurt (beheersen). Dat zorgt voor een sobere inslag en een klein stafbureau met een lage overhead. StOVOG is hiermee uniek. Tegelijkertijd maakt dit het stafbureau kwetsbaar, maar er is voldoende expertise bij de scholen en voldoende aanpassingsvermogen bij het College van Bestuur hiermee om te gaan.

Stichtingsbreed worden zaken opgepakt als representatie in vertegenwoordigende organen, huisvestingprojecten, ondersteuning bij onderhoud gebouwen en renovatie, (ver)nieuwbouwprojecten, invoering van de Algemene Verordening Gegevensbescherming AVG en (Europese) aanbestedingstrajecten. Op het niveau van het College van Bestuur wordt steeds afgestemd wat op stichtingsniveau moet en wat op schoolniveau kan (centraal wat moet, decentraal wat kan).

5.2.1 Het Coornhert Gymnasium, een categorale school voor VWO

Missie en schooldoelen

Met als basis de StOVOG-missie heeft het Coornhert Gymnasium het hoofddoel om leerlingen optimaal voor te bereiden op hun toekomst. Om leerlingen goed te kunnen laten participeren in de sterk geglobaliseerde en gedigitaliseerde samenleving van de 21ste eeuw, hebben zij adequate kennis en in toenemende mate ook persoonlijke ontwikkeling nodig. In het schoolplan 2016-2020 heeft het Coornhert Gymnasium de onderwijskundige ontwikkelingsrichting aangegeven en is de manier beschreven waarop de ontwikkelingen zodanig worden georganiseerd dat zoveel mogelijk leerlingen daarvan profiteren voor hun studiesucces, carrièrekansen en algeheel welzijn. Vanuit deze visie en doelen is in 2019 een **nieuwe inrichting van het schoolrooster** ontwikkeld en van start gegaan; een systeem met **Kernlessen** van 80 minuten en **Keuzelessen** van 40 minuten.

Vanuit de leerlingen gezien, heeft het Kern- en Keuzerooster de volgende bedoelingen:

- langere lessen; minder in aantal maar wel intensiever contact met de leraar;
- meer focus; minder versnippering en dus ook voor minder verschillende vakken (door)werk;
- meer autonomie; o.a. een deel van je eigen rooster kunnen bepalen;
- mogelijkheden om te versnellen en te vertragen;
- meer mogelijkheden voor persoonlijke begeleiding en ontwikkeling.

Vanuit de leraren gezien, sluit het Kern- en Keuzerooster aan bij de volgende strategische en onderwijskundige doelen:

- minder werkdruk, meer werkplezier; gemiddeld minder lessen per dag;
- minder lastig te organiseren differentiatie; remediëren / extra uitdagen kan ook buiten de Kernles;
- efficiënter werken; minder verloren lestijd door leswisselingen;
- betere verdeling van werk binnen secties mogelijk maken; meer vanuit talenten en interesses.

Onderwijskundige ontwikkeling

Specifiek gericht op de onderwijskundige invulling heeft de school in 2019 aan de volgende ontwikkelingen gewerkt:

I. Denken en handelen vanuit leerlijnen, leerdoelen en persoonlijke ontwikkeldoelen:

- leerlijnen en leerdoelen zijn per vak vastgelegd in vakleerlijnen, PT(A)'s en studiewijzers;
- basisdoelen en gevorderde doelen zijn zoveel mogelijk onderscheiden en beschreven.

II. De voortgang van leerlingen wordt óók formatief geëvalueerd; er wordt meer doelgerichte feedback en feed forward gegeven aan de leerlingen:

- docenten en leerlingen brengen op formatievere wijzen de leeractiviteiten van leerlingen in kaart;
- de formatieve methodieken worden meer gebruikt om leerlingen te stimuleren tot vervolgstappen in het leren; ook na summatieve toetsen.

III. Denken en handelen vanuit doorstromen en kansen:

- de formele overgang tussen klas 1 en 2 is afgeschaft;
- er is een begin gemaakt met het vaststellen van duidelijke (ontwikkel)criteria voor doorstroming van klas 1 naar 2;
- het 'recht op' doubleren als optie aan het eind van een leerjaar is geschrapt uit de overgangs- en doorstroomregels.

IV. Er is een aanbod van activiteiten in de Keuzelessen ontwikkeld, dat bijdraagt aan zelfstandigheid en het leersucces van de leerlingen;

V. Er is gewerkt aan de aansluiting van de begeleiding van mentoren en leerlingbegeleiders bij de onderwijskundige ontwikkelingen:

- er is gewerkt aan het verbeteren van het systeem van zicht krijgen op de ontwikkeling en begeleiding van de leerling;

- er is een werkgroep aan de slag gegaan met didactisch coachen (opdat leerlingen gerichter begeleid en gestimuleerd kunnen worden);
- er is een werkgroep aan de slag gegaan met formatief evalueren;
- er is begonnen aan het aanscherpen van de mentoraatsprogramma's en de leerlijn zelfstandigheid.

VI. Het systematisch evalueren van de kwaliteit van het onderwijsproces is, na een schooljaar op een lager pitje vanwege de ontwikkeldrukke, weer doorgestart.

- er zijn door de staf jaargesprekken gevoerd met het hele team tussen de herfst- en kerstvakantie. Vanwege alle veranderingen van de nieuwe inrichting werden deze gesprekken "landingsgesprekken" genoemd;
- er is een brede leerlingenenquête uitgezet door de onderzoekscommissie; de resultaten zijn gebruikt om in het systeem in periode 2 te verbeteren.

Eigen deskundigheid en gesprekkencyclus

Om verder vorm te geven aan de zinsneden uit het schoolplan

- *"We werken aan een open en professionele schoolcultuur"*
- *"Ter ondersteuning zetten we in op gerichte professionalisering en competentieontwikkeling van het personeel"*
- *"De gesprekkencyclus is gericht op ontwikkeling"*
-

Ook is er gewerkt aan:

- het aanpassen van het kaderdocument: "**notitie professionaliteit**"; met als belangrijkste wijziging dat niet alleen de schoolleiders maar ook de stafleden ontwikkelgesprekken voeren (opmaat richting een nieuwe aansturing van het team);
- het congruent maken van het positief waarderend gesprekskader, ter bespreking in de MR van februari 2020;
- intervisie binnen de staf onder leiding van een externe partij om de jaarlijkse ontwikkelgesprekken positief waarderend te kunnen voeren

De beschreven gesprekkencyclus met de schoolleiding en staf past nu binnen het principe van gedeeld eigenaarschap en de gewenste open en professionele schoolcultuur.

5.2.2 De GSG Leo Vroman, een smalle scholengemeenschap

Missie en schooldoelen

De school heeft haar onderwijskundige opdracht vanuit de missie van StOVOG geformuleerd. De voornaamste uitwerking daarvan ligt in het streven te werken aan de versterkte aandacht voor de individuele leerling binnen een kleinschalige leeromgeving.

De school heeft deze missie uitgewerkt in een aantal specifieke onderwijskundige doelstellingen en dat in 2019 in een nieuw schoolplan voor de komende jaren vastgelegd.

Vanuit de geformuleerde opdracht heeft de school in 2019 de volgende ontwikkelpunten uitgewerkt:

Onderwijskundige opdracht

Het startpunt van de school ligt vanzelfsprekend bij de vormgeving van de onderwijskundige opdracht die de overheid als subsidievertrekker neerlegt.

Die onderwijskundige opdracht is grosso modo gericht op het vormgeven van een leerproces waarbinnen wettelijk bepaalde doelen zoals de uitvoering van de basisvorming en het bereiken van de eindexamendoelen worden uitgewerkt.

Naast die onderwijsinhoudelijke opdracht richt de school zich op externe factoren die het leerproces kunnen helpen verbeteren zoals specifieke zorg voor leerlingen die dat nodig hebben of preventieve zorg in het algemeen.

Vervolgens richt de school zich op thema's als burgerschapswaarden in het algemeen, specifieke aandacht voor de evaluatie van het totaal aan onderwijsaanbod en de onderwijskwaliteit die ze biedt ("kwaliteitszorg").

Kenmerken

De school heeft naast de extern gedefinieerde opdracht van haar opdrachtgever ook haar specifiek eigen keuzes gemaakt om in de uitvoering van het onderwijsproces deze opdracht te ondersteunen.

Deze schoolspecifieke keuzes zijn op de volgende wijze te benoemen als kenmerken van de school:

- De wijze waarop onderwijsinhoudelijk wordt gewerkt;
- De omgeving waarbinnen wordt gewerkt;
- De uitstel van studiekeuze;
- Sociale veiligheid;
- Zelfstandigheid en structuur;
- Het openbaar karakter.

Onderwijskundig profiel

In het dagelijkse studieproces besteedt de school veel aandacht aan de versterking van het gevoel van "eigenaarschap" over het eigen leerproces van haar leerlingen. Een proces dat als vanzelfsprekend moet aansluiten bij de eerste stappen die daartoe in het primair onderwijs al zijn gezet en na het voortgezet onderwijs in het vervolgonderwijs ook weer verder worden uitgewerkt.

Zo wil de school proberen als instituut voortgezet onderwijs aansluiting te vinden bij beide onderwijsvormen in plaats van daar geïsoleerd tussen te staan zoals binnen de min of meer traditionele setting van veel scholen voor voortgezet onderwijs is bepaald.

De school probeert de onderwijskundige gedachte uit te werken waarbij leerlingen meer gemotiveerd zijn voor hun eigen leren als ze daarover ook in toenemende mate een vorm van eigen regie krijgen. Een betere motivatie voor hun eigen leren zal het gevoel van eigenaarschap vergroten is daarbij de leidende gedachte. De school wil de didactische begeleiding, de pedagogische aanpak en de wijze waarop het curriculum wordt aangeboden op dit doel aanpassen.

Er wordt binnen de school versterkte aandacht ontwikkeld voor motivatie voor het leren, het passende leergedrag maar ook bijvoorbeeld voor de wijze waarop vormen van toetsing kunnen aansluiten bij een toenemende reflectie op het eigen studeren.

De leeromgeving

De school gelooft in het creëren van een kleinschalige leeromgeving en heeft dat in haar huisvesting weten te realiseren. De totale leerlingenpopulatie is verdeeld over drie vestigingen waardoor het aantal leerlingen per vestiging en afdelingen beperkt kan blijven en leerlingen zich altijd gekend kunnen weten.

De school wil het uitgangspunt van de onderwijskundige aansluiting van het brugjaar met het primair onderwijs ondersteunen door de leerlingen van dat leerjaar gezamenlijk op te vangen op een vestiging waarmee de naamgeving brugjaar ook inhoud krijgt.

De inrichting van de leeromgeving is in de gehele school aangepast aan het onderwijskundig idee dat leerlingen naast het ontvangen van leerinstructie van een docent ook ruimte moeten krijgen om te leren met hulp van een begeleidende docent zelfstandig verantwoordelijk te kunnen zijn voor hun eigen leren.

De docenten van de school leren voortdurend in hun rol de taken van instructor, coach en vormgever van de leerstof op elkaar te laten aansluiten.

De inzet van digitale middelen moet het onderwijskundig proces kunnen ondersteunen. Daarom werken alle leerlingen op de school met digitale hulpmiddelen ter ondersteuning van het studieaanbod, de planningsactiviteiten, de informatievoorziening en de communicatie.

Zo worden hedendaagse mogelijkheden ingezet om het onderwijskundig proces te ondersteunen.

Uitstel van studiekeuze

De school heeft de keuze gemaakt leerlingen bij instroom in het eerste leerjaar de kans te bieden een definitieve keuze voor de afsluitende afdeling nog uit te stellen in een vorm van gedifferentieerde opvang. Deze uitstel van studiekeuze leidt dan later in leerjaar 2 of leerjaar 3 tot een definitieve keuze.

Sociale veiligheid

De school wil de aandacht van haar leerlingen primair kunnen richten op het leerproces en vindt sociale veiligheid binnen de school alleen al om die reden van groot belang. Naast de persoonlijke aanpak die het onderwijs in de school kenmerkt, heeft de school naast docenten ook een groot aantal onderwijsassistenten in dienst die een aanvullende functie binnen het onderwijsproces vervullen.

Zelfstandigheid en structuur

De school realiseert zich dat het ontwikkelen van een zelfstandige leerhouding bij de leerlingen ook vraagt om een vorm van begrenzing binnen een heldere structuur. De specifieke leeftijdskenmerken van de leerlingenpopulatie vraagt daar ook om.

De school heeft daartoe specifieke structurelementen ingebracht. Op alle lesdagen beginnen en eindigen de lessen voor alle leerlingen op vaste momenten en vervallen gedurende de lesdag geen lessen.

Ook hebben de teams van alle onderwijsbegeleiders in de school in 2019 extra focus geplaatst op het thema van ontwikkelende zelfstandigheid in relatie tot duidelijke en gestructureerde kaders.

Het openbare karakter

De school vindt het belangrijk zich te onderscheiden in de wijze waarop leerlingen en medewerkers in de school onderling met elkaar omgaan. Zij wil plaats kunnen bieden aan alle variëteiten van mensen uit haar maatschappelijke omgeving. Afkomst, religie of maatschappelijke positie zijn binnen de school geen kenmerken waarop onderscheid wordt gemaakt.

De school gaat niet uit van een uniforme levensvisie maar wil juist een leerinstituut zijn waarbinnen het individuele karakter van iedere leerling herkend en erkend kan worden en iedere leerling zich ook realiseert dat samenzijn het aanpassen aan elkaar betekent.

Opbrengsten

De school constateert dat haar opbrengsten in algemene zin soms nog wisselend van aard zijn alhoewel zij op dit thema ruim voldoet aan de eisen die de onderwijsinspectie aan de school stelt. De doorstroomresultaten binnen de leerjaren worden steeds evenwichtiger en zijn op meer structurele basis bovengemiddeld.

De eindexamenresultaten van de verschillende afdelingen laten soms nog te grote onderlinge verschillen zien. De school heeft de aandacht verscherpt gericht op dit thema.

Schoolbreed is in 2019 specifiek nagedacht over de wijze waarop zo effectief mogelijk kan worden omgegaan met het behalen van goede onderwijsresultaten.

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

5.2.3 Het Segment, dé school voor praktijkonderwijs

Missie en schooldoelen

Het Segment maakt onderdeel uit van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda. StOVOG is een organisatie die verschillen erkent en waardeert en iedereen kansen biedt voor ontwikkeling. Op de scholen binnen de stichting ervaren onze leerlingen dat leren betekenisvol en leuk kan zijn en voldoening oplevert. Leerlingen worden optimaal voorbereid op een toekomst waarin ze zelf de regie kunnen voeren over hun leven. Ontwikkeling naar opleiding en beroep is noodzakelijk: er wordt naar gestreefd de leerlingen zo kansrijk mogelijk diploma's, certificaten en bewijzen te laten behalen.

Zie hoofdstuk 6.1 voor de missie en de visie van StOVOG.

Scholen van StOVOG zijn met elkaar verbonden door een gezamenlijke ambitie die wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur. In de missie heeft iedere organisatie geformuleerd dat zij voor iedere leerling het best mogelijke onderwijs wil realiseren.

De missie van Het Segment

Het is onze opdracht deze leerlingen zo goed mogelijk toe te rusten op de toekomst. Onze school is een school met een pedagogische opdracht. Het is onze missie om samen met de jongeren en hun ouders een perspectief naar de toekomst te creëren, zodat deze groep kwetsbare jongeren zo actief en zo zelfstandig mogelijk in onze geletterde, gecijferde en gedigitaliseerde samenleving kan participeren.

Wij bereiken deze maatschappelijke redzaamheid via ons onderwijsaanbod *wonen, werken, vrije tijd, leren en burgerschap*. Wij richten ons in ons onderwijs niet alleen op de ontwikkeling van een aantal algemene competenties, maar ook op een aantal specifieke beroepscompetenties en vakvaardigheden gerelateerd aan het beroep dat bij de leerling past. Wij gaan daarbij uit van de individuele mogelijkheden en talenten van leerlingen. Hoe we onze missie willen realiseren, staat in onze visie.

De visie van Het Segment

Onze visie is een richtsnoer. In onze visie staat welke school we willen zijn en waar we naar toe werken.

Het Segment biedt een aantrekkelijke, uitdagende leeromgeving met structuur en duidelijkheid over dat wat de school van de leerling verwacht. De leeromgeving prikkelt leerlingen tot nadenken over de vraag: 'Wat wil ik?', tot oriëntatie op hun toekomstige loopbaan. De cultuur in de school verbindt en kenmerkt zich door een sfeer van wederzijds respect en vertrouwen. Deze beide waarden vormen het cement van de schoolorganisatie. Zowel schoolleiding als leraren leveren via hun voorbeeldgedrag een belangrijke bijdrage aan de ethische en morele vorming van leerlingen. Er zijn heldere afspraken over omgangsvormen.

Leraren en leerlingen zijn positief bij elkaar betrokken. Leraren zijn sensitief en kennen de leefwereld van hun leerlingen. Zij voeden het zelfvertrouwen van de leerlingen. Ze zijn erop uit leerlingen in beweging te brengen om zo hun natuurlijke (latente) begaafdheid te ontdekken. Zij treden op bij gedrag dat gevoelens van veiligheid in de weg staat. De cultuur binnen de school nodigt uit tot groei, tot professionalisering en continu leren van alle betrokkenen. Er is cohesie tussen leraren; leraren werken constructief samen.

De school is opbrengstgericht en haalt het maximale uit leerlingen. De school biedt leerlingen de mogelijkheid te leren in zo levensecht mogelijke situaties en via aantrekkelijke (toepassingsgerichte) werkvormen. Het onderwijsaanbod is praktisch van aard. Uitgangspunt daarbij is de maatschappelijke zelfredzaamheid. De theorie is ondersteunend aan de doelen van het praktijkonderwijs: het zo zelfstandig mogelijk functioneren van leerlingen binnen de domeinen *wonen, werken, vrije tijd en burgerschap*. Binnen het onderwijsaanbod neemt de toeleiding naar arbeid een steeds belangrijkere

plaats in. Het onderwijsaanbod in de eerste twee leerjaren richt zich op kennismaking met verschillende sectoren, in het derde leerjaar maken de leerlingen een keuze uit twee sectoren om vervolgens in de leerjaren vier en vijf doelgericht te werken aan leerdoelen die relevant zijn voor de sector van hun keuze. De school stimuleert de leerlingen tot deelname aan bij hen passende beroepskwalificerende en/of -ondersteunende programma's. De stage, het leren op de werkplek, sluit aan bij het uitstroomperspectief van de leerling. De school ziet de stagebedrijven als gelijkwaardige partners in de ontwikkeling van leerlingen en werkt in een doorlopende dialoog met hen samen. Een succesvolle match vraagt om maatwerk. Samen met de bedrijven zoeken stagebegeleiders en jobcoaches naar de optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. De MBO-entree-opleiding is geïncorporeerd in de bovenbouw om leerlingen ook die kansen te bieden.

Leraren beschikken over de ambachtelijke vaardigheden en zijn vakbekwaam. Ze zijn in staat te reflecteren op het eigen pedagogisch-didactisch handelen. Zij stemmen het onderwijsaanbod af op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Elke leerling leert op basis van het groepsontwikkelplan (GOP) en een individueel ontwikkelingsplan (IOP). Het GOP bevat de basisleerroute. Het IOP is het instrument waarmee de school komt tot een goede en verantwoorde match tussen het onderwijsaanbod en de wensen, ambities en mogelijkheden van leerlingen. Het bevat de individuele leerroute: basisstof die op het niveau van de leerling is afgestemd en zelf gekozen leerinhouden. De verhouding basisleerroute – individuele leerroute verandert gedurende de schoolloopbaan ten gunste van de individuele leerroute naarmate leerlingen zich ontwikkelen en meer eigen keuzes maken.

Leerlingen van het praktijkonderwijs begeleiden we richting een zo zelfstandig mogelijke plaats in de samenleving. Dat doen we door 'onderwijs op maat' en individuele begeleiding te bieden. Thema's als redzaamheid, werken, vrije tijd, burgerschap en leren zijn daarbij belangrijk. Binnen zes weken na de start bij ons op school heeft iedere leerling een individueel ontwikkelingsplan (IOP). Hierin is een verplicht ontwikkelingsperspectief (OPP) opgenomen. Naast de basisleerroute stellen alle leerlingen regelmatig een eigen leerplan op. Dat stellen ze bij met de mentor/coach, in het IOP. Het onderwijs bij ons op school gaat om bewustmaking van de sterke kanten van de leerling. We willen dat ze succeservaringen opdoen. Die ervaringen kunnen ze verder uitbouwen via onze individuele, pedagogische benadering. De leerlingen en de mentor/coach evalueren het IOP samen tijdens de coaching gesprekken die vaak plaatsvinden. De ouder(s)/verzorger(s) worden hier ook bij betrokken.

In het IOP staan haalbare doelen voor de leerlingen. Met behulp van deze uitgezette doelen worden de onderwijsbehoeften van de leerlingen in kaart gebracht en afgestemd. Iedere zes weken hebben mentor/coach en leerling een coaching gesprek. De leerling wordt in dit gesprek gestimuleerd om goed na te denken over wat en hoe hij/zij wil leren

Sectorakkoord in het perspectief van 2019

De school werkt nog altijd actief aan de ambities uit "Het Sectorakkoord 2014-2017".

- De school werkt aan het verhogen van de leerprestaties in algemene zin.
- Er zijn wederom school specifieke leerlijnen doorontwikkeld op alle vakgebieden.
- De school analyseert de opbrengsten op systematische wijze, maakt de verbinding leerling - docentopbrengst in de school bespreekbaar en vertaalt dit naar concrete beleid.
- De school werkt actief aan een leeromgeving waarin aandacht is voor de individuele kwaliteiten van de leerlingen. Digitale hulpmiddelen spelen in dit proces een belangrijke rol.
- De school biedt specifieke aandacht aan alle leerlingen op het gebied van hun potentiële talenten.
- De school is open en transparant en deelt met haar stakeholders haar kwaliteitsbeleid en opbrengsten.

- De school werkt aan de ontwikkeling van de kwaliteiten van haar medewerkers. Binnen de in samenspraak met de medewerkers opgezette gesprekscyclus wordt actief gewerkt aan de competentieontwikkeling van alle individuele medewerkers.

Concreet is er vanuit de kaders van het schoolplan en het sectorakkoord gewerkt aan:

- Voor alle vakgebieden een kennisbasis en een vaardigheidsniveau te bieden dat leerlingen in staat stelt zoveel mogelijk zelfredzaam te functioneren in onze geletterde, gecijferde en gedigitaliseerde samenleving.
- De Wet Referentieniveaus draagt ons op de al verworven taal- en rekenwiskundige kennis en vaardigheden van onze leerlingen te onderhouden en daar waar mogelijk of in dienst van het zelfstandig maatschappelijk functioneren, op een hoger niveau richting 1F of 2F te brengen. Dit is afhankelijk van het individuele niveau van de leerling. De school heeft er voor gekozen om Passende Perspectieven in te zetten om een gepersonaliseerd aanbod te kunnen bieden op het gebied van Nederlands en rekenen.
- De school ziet het als haar verantwoordelijkheid om leerlingen te leren de voordelen van sociale media te benutten evenals de risico's bespreekbaar te maken. Bovendien zien wij de kansen die sociale media bieden om de communicatie met belanghebbenden toegankelijker en interactiever te maken. Het vak mediawijsheid is ingevoerd.
- We zijn bezig om de expliciete leerlijnen verder te verwerken in ons nieuwe volgsysteem Presentis.
- De school wil de leerlingen qua arbeidsvaardigheden zodanig voorbereiden op de arbeidsmarkt dat negatieve praktijk/stage-ervaringen tot een minimum worden beperkt.
- Verdere optimalisatie van de basisleerroute en de individuele leerroute. Maatwerk en leerling gerichtheid zijn van belang, het ontwikkelingsperspectief voor een leerling is hierbij leidend.
- Optimaliseren en uitbreiden van brancheopleidingen. Op dit moment worden er meer dan 75 brancheopleidingen aangeboden. De school heeft voorlichting inzake de brancheopleidingen geoptimaliseerd. Er zijn voorlichtingsboekjes ontwikkeld.
- Een passend curriculum verder door ontwikkelen met betrekking tot wonen, werken, vrije tijd, burgerschap en leren.
- Alle medewerkers van Het Segment richten het leerproces zodanig in dat de leerling optimaal leert (het is uitdagend, stimulerend, betekenisvol, maximaal en effectief). Daarvoor is het nodig samen stapsgewijs haalbare doelen te formuleren en manieren te vinden om de doelen te bereiken.
- Het schoolteam heeft verder ervaringen opgedaan met betrekking tot het volgsysteem Presentis.
- In de derde klassen hebben we inzake de arbeidsvaardigheden het aanbod uitgebreid. Competenties en vaardigheden op het gebied van arbeidsvaardigheden hebben we uitgebreid.
- In de bovenbouw hebben we de lijn doorgezet om te komen tot theorielessen die gekoppeld zijn aan de praktijkvakken binnen de beroeps kolom.
- De analyseentree-opleidingen opnieuw geanalyseerd van het mbo om te komen tot een passend en ruim aanbod entreeopleidingen binnen onze school. Een medewerker van MBO-Rijnland is ingezet om mede vorm te geven aan de entree-opleiding.
- De school heeft, in het kader van Passend Onderwijs, gekozen voor een PRO+Programma. In het afgelopen jaar is er gewerkt aan de contouren en uitgangspunten van dit programma.

Opbrengsten

In 2019 hebben we;

- de leerlijnen verder aangepast op basis van Passende Perspectieven

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

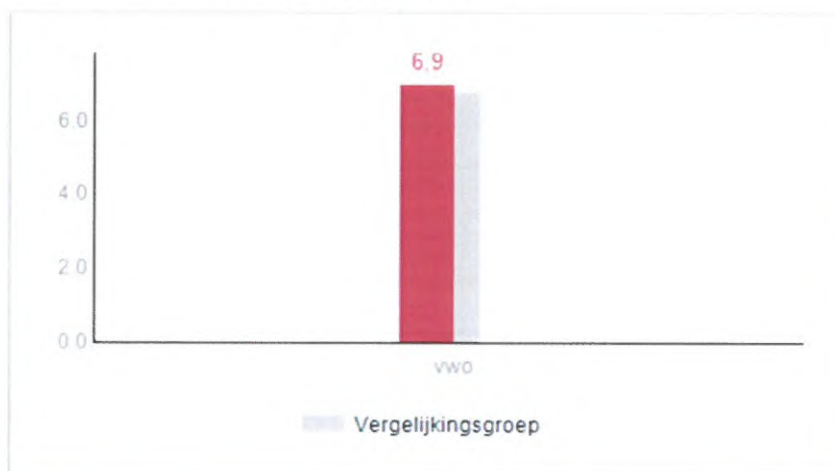
astrium
onderwijsaccountants b.v.

- functioneel Nederlands en rekenen bijgesteld, gekoppeld aan de praktijkvakken binnen de beroeps kolom en verder uitgebreid;
- lessen rond social media geïmplementeerd in het vak media-wijsheid en verder bijgesteld voor de klassen 1 t/m 4;
- het curriculum voor praktijkonderwijs doorontwikkeld;
- de lessen in het woonhuis verder doorontwikkeld;
- het IOP/OPP verder geoptimaliseerd en geïntegreerd in Presentis.;
- de zorgstructuur verder aangepast na evaluaties;
- het aanbod brancheopleidingen wederom vergroot naar meer dan 75 in totaal;
- een bakkerij gerealiseerd in het gebouw, bakkersopleiding geïmplementeerd;
- het onderwijs wederom eigentijds gemaakt en de laatste ontwikkelingen vorm gegeven in de praktijklokalen.

5.2.4 Onderwijsprestaties van onze scholen

5.2.4.1 Coornhert Gymnasium

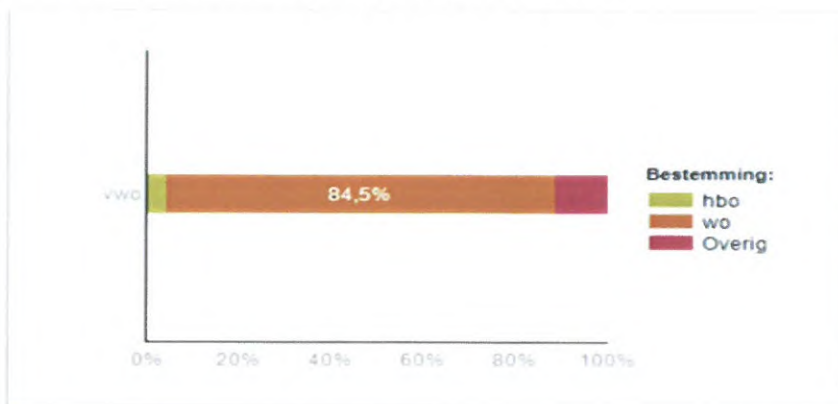
Examencijfers (se + ce) en vergelijkingsgroep

Slaagpercentage

Doorstroom; waar komen onze leerlingen terecht?

Hoe tevreden zijn onze leerlingen?

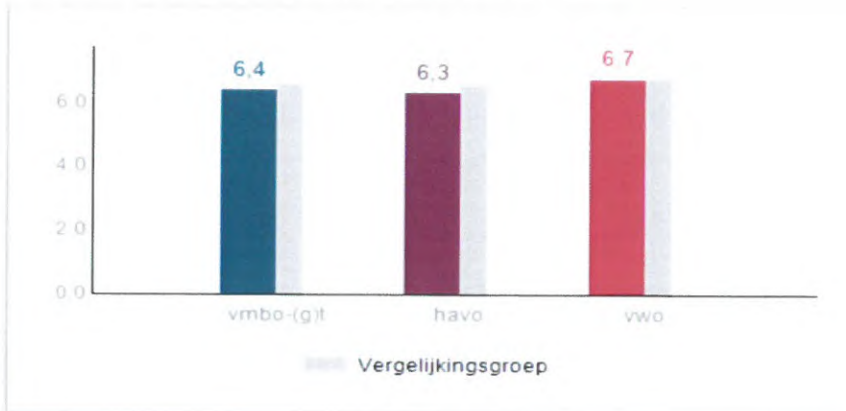

Hoe tevreden zijn onze ouders?

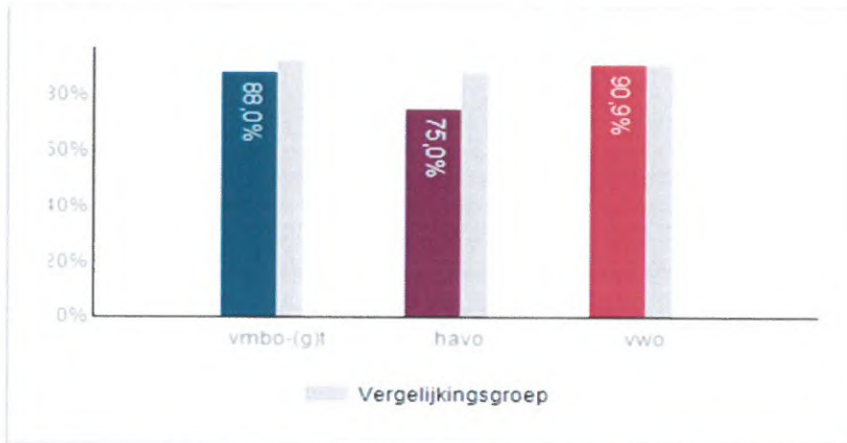

5.2.4.2 De GSG Leo Vroman

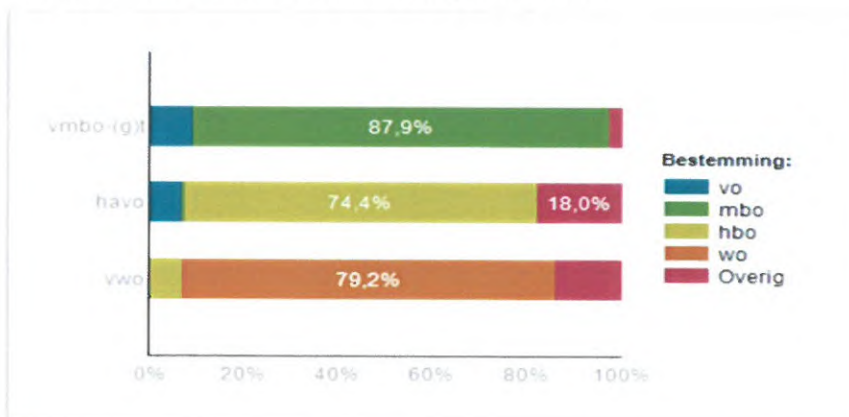
Examencijfers (se + ce) en vergelijkingsgroep

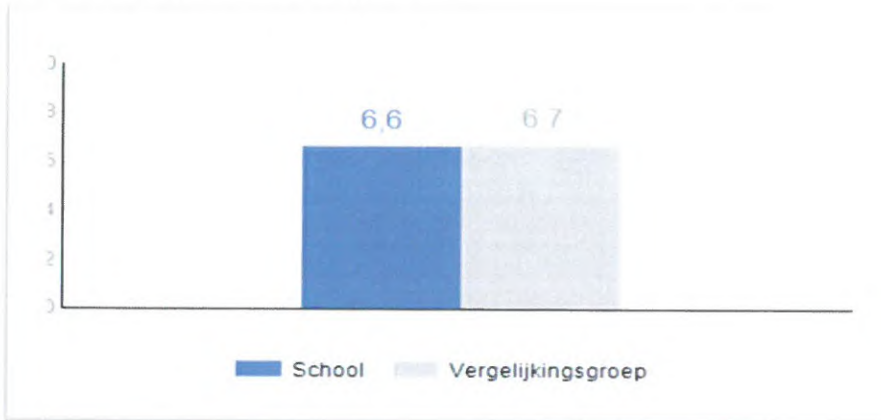
Slaagpercentage

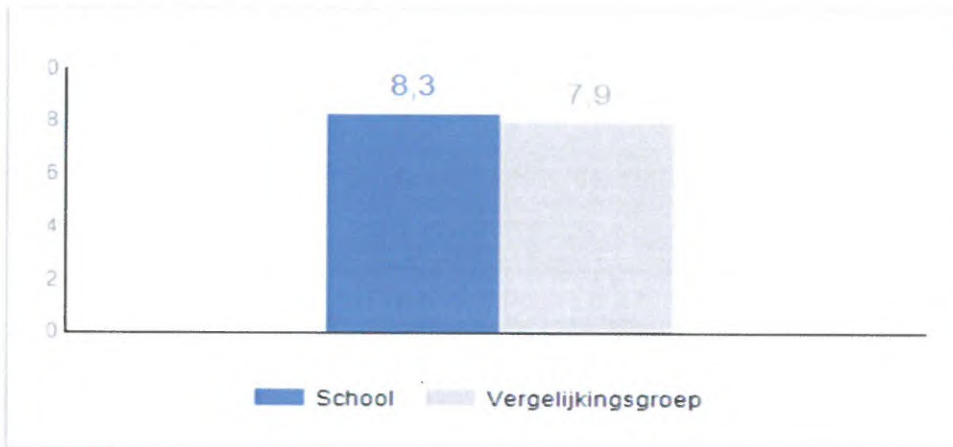
Doorstroom; waar komen onze leerlingen terecht?

Hoe tevreden zijn onze leerlingen?

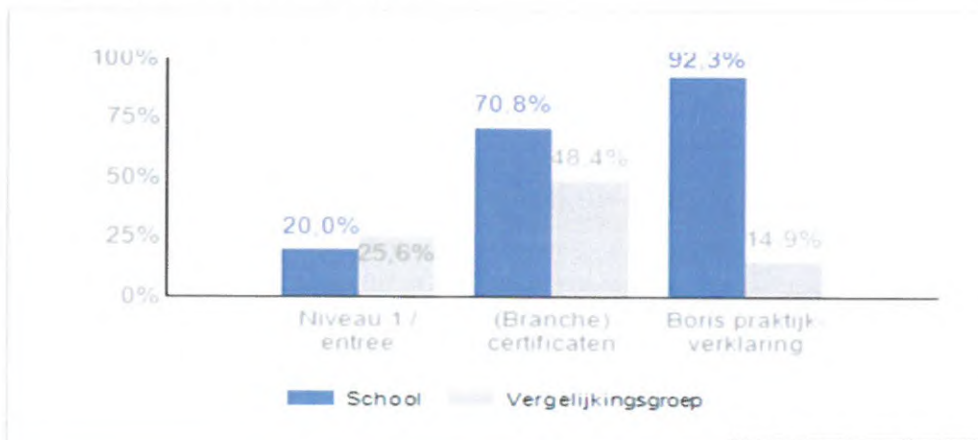

Hoe tevreden zijn onze ouders?

5.2.4.3 Het Segment

Behaalde diploma's en certificaten

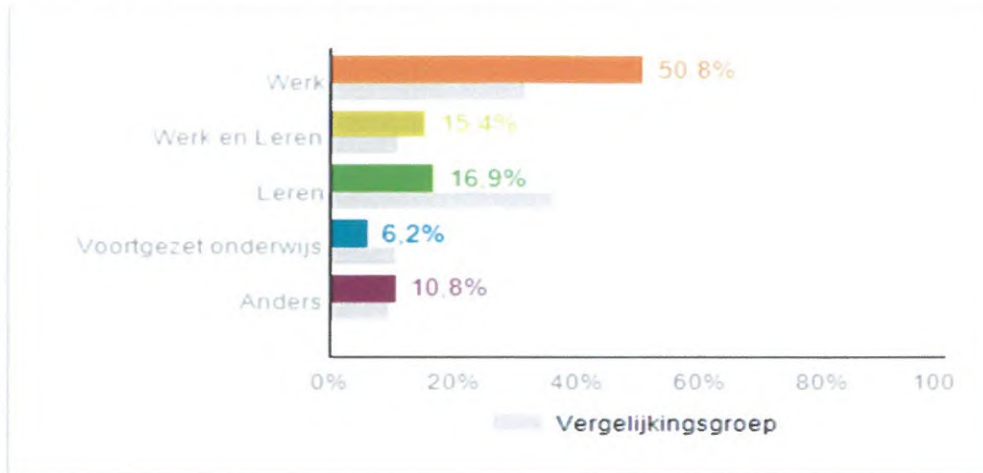

Behorende bij onze verklaring d.d.

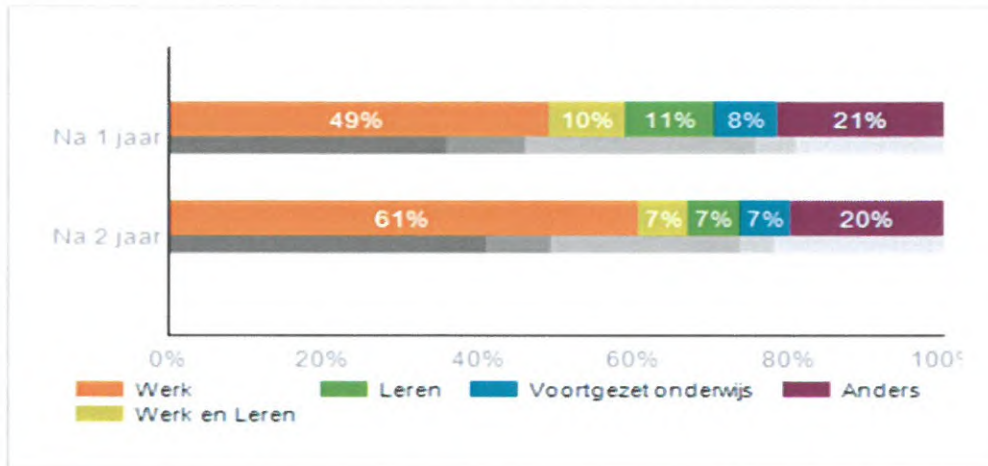
21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

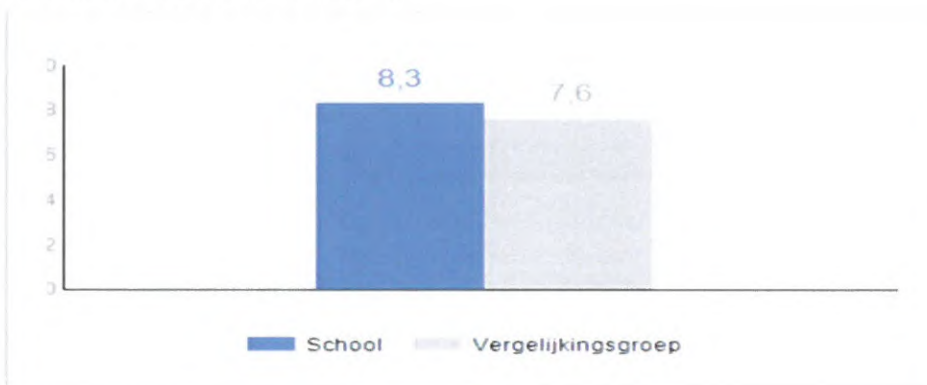
Wat gaan de leerlingen na onze school doen?

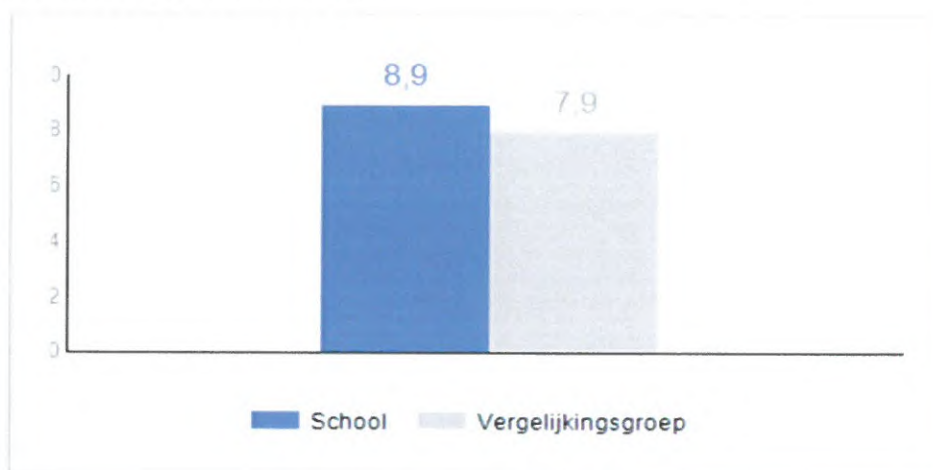
Wat doen onze leerlingen na 1 en na 2 jaar na het verlaten van de school?

Hoe tevreden zijn onze leerlingen?

Hoe tevreden zijn onze ouders?

5.2.5 Toelatingsbeleid

StOVOG heeft een regeling toelating leerlingen. Deze is van toepassing op zowel aanmeldingen voor de brugklas als voor hogere leerjaren.

Toelating tot de brugklas

Voor toelating van leerlingen tot het brugjaar van scholen van StOVOG gelden de voorwaarden als gesteld in het Inrichtingsbesluit WVO. Daarnaast heeft StOVOG nog enkele specifieke voorwaarden geformuleerd:

1 Aanmelding en toelating

De GSG Leo Vroman en het Coornhert Gymnasium

- Aanmelding en toelating van brugklasleerlingen verloopt via de basisschool of rechtstreeks door de ouders. Bij de beslissing tot toelating is het schooladvies van de aanleverende basisschool bepalend.
- Toelating tot De GSG Leo Vroman kan alleen plaatsvinden met ten minste een **eenduidig vmbo-t(mavo) advies**.
- Toelating tot het Coornhert Gymnasium kan alleen plaatsvinden met een **eenduidig vwo (of gymnasium) advies**.
- De adviezen van de aanleverende basisschool vinden plaats in het verlengde van de onderling gemaakte afspraken met het primair onderwijs die zijn vastgelegd in de zogenaamde "plaatsingswijzer".

In geval van geconstateerde handelingsverlegenheid wordt de leerling ingebracht in het Regionale Toelatingsoverleg Passend Onderwijs.

De GSG Het Segment

Na aanmelding wordt toelaatbaarheid van een leerling tot praktijkonderwijs in eerste aanleg getoetst door de school. De school heeft hiertoe een commissie, bestaande uit het zorgteam en de directie.

Deze commissie bepaalt n.a.v. informatie, observatie en evt. aanvullend onderzoek of er van handelingsverlegenheid sprake is. Is hier sprake van dan kan de commissie besluiten de aangemelde leerling te verwijzen naar een passende plek. Mocht de toelatingscommissie positief besluiten dan wordt de leerling aangemeld bij het samenwerkingsverband en wordt verzocht een

toelaatbaarheidsverklaring af te geven op basis van de criteria die van toepassing zijn voor leerlingen van het praktijkonderwijs.

2 *Besluitvorming en bekendmaking*

Het bevoegd gezag van de school beslist uiterlijk binnen 8 weken op een verzoek om toelating. Het ingediende aanmeldingsformulier is formeel als zo'n verzoek op te vatten.

Een besluit tot toelating of weigering van een kandidaat-leerling wordt schriftelijk en met opgave van redenen aan de leerling en, als hij nog geen 18 jaar is, ook aan zijn ouders/verzorgers bekendgemaakt.

Bij weigering tot toelating kunnen de belanghebbenden binnen 6 weken bij het bevoegd gezag bezwaar maken tegen de beslissing tot weigering. Het bevoegd gezag hoort de kandidaat-leerling en indien die nog niet de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt zijn ouders/verzorgers, waarna binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift wordt beslist.

Redenen tot weigering (artikel 17 en artikel 27 WVO)

Redenen tot weigering van een leerling tot het voortgezet onderwijs kunnen zijn:

- De school kan de benodigde zorg niet bieden
- Ernstige verstoring van rust en orde dreigt

3. *Interne toelating*

Voor toelating van leerlingen tot een hoger leerjaar van scholen van StOVOG gelden de voorwaarden als gesteld in het Inrichtingsbesluit WVO onder de artikelen 10 en 11. De wettelijke toelatingscriteria kunnen door de rector/directeur van de school worden aangevuld met school-specifieke toelatingseisen, indien deze voorafgaand aan de aanmelding bekend zijn gemaakt.

5.3 Duurzaamheid

5.3.1 Duurzame organisatie

Het College van Bestuur richt zich specifiek op een aantal elementen die vallen onder het thema duurzame organisatie.

- De organisatie streeft op alle plaatsen d.w.z. bij medewerkers in het algemeen, management en bestuur naar een evenredige verdeling tussen vrouwen en mannen. Zij constateert echter dat de beschikbaarheid van geschikte kandidaten vaak niet aansluit bij deze algemene wens. Zo is het aanbod aan mannelijke leraren over het algemeen lager dan vrouwelijke leraren, verschilt de beschikbaarheid in gewenste aanstellingsomvang soms nogal en is het aanbod in leidinggevende functies veelal ook weer anders.
- De scholen van StOVOG kennen een vrij specifieke onderwijskundige uitwerking van het onderwijs en de begeleiding van leerlingen. De wens te komen tot geschikte kandidaten kan van groter belang zijn dan de wens tot onderscheid in sekse.
- StOVOG is van openbare signatuur en kent derhalve een diverse bevolking. De stichting koestert die diversiteit en past haar wijze van onderling gesprek met medewerkers en leerlingen daar ook op aan.
- Het schoolbestuur denkt zorgvuldig na over de wijze waarop zij kan bijdragen aan thema's zoals duurzaamheid in de zin van energie en schoolomgeving in relatie tot de beschikbare middelen die ze wil en moet inzetten voor het primaire proces van het onderwijs.
- De organisatie heeft als enige organisatie in Ben-Hilde landszorggebied onderwijs een schoolgebouw voor 1.000 leerlingen gerealiseerd volgens het uiterst energiezuinige concept

“passief gebouw”. Daarnaast zet zij zich, waar redelijkerwijs mogelijk, in om een verdere bijdrage te leveren aan de genoemde duurzaamheid in energievoorziening. Zo is alle energie(gas én elektra) die we inkopen via ‘energie voor scholen’ voorzien van een groen label.

In het kader van een duurzame organisatie zijn er -naast de zaken op schoolniveau- de volgende ontwikkelingen te melden:

5.3.2 Personeelstekorten

Het schoolbestuur ziet in toenemende mate dat het moeilijk is bevoegde leraren van hoge kwaliteit aan te trekken in alle specifieke vakgebieden. Zij prijst zich echter gelukkig met de vrij specifieke onderwijskundige vormgeving van haar drie scholen die tot op heden garant staan voor een positieve interesse uit de arbeidsmarkt. Los hiervan zien we de ontwikkelingen van de huidige arbeidsmarkt als een risico.

5.3.3 Duurzame samenwerking

StOVOG participeert al vele jaren in het samenwerkingsverband Om het Groene Hart. Hierin zijn tevens de volgende openbare of algemeen toegankelijke scholen voor voortgezet onderwijs vertegenwoordigd:

- Scholen Combinatie Zoetermeer te Zoetermeer
- IJsselcollege te Capelle a/d IJssel
- Krimpenerwaard College te Krimpen a/d IJssel
- Grotius College te Delft
- Openbaar Voortgezet Onderwijs Vlaardingen/Schiedam te Vlaardingen
- Coenecoop College te Waddinxveen.

Het Samenwerkingsverband Om het Groene Hart geven we onder meer gestalte door een gezamenlijk Sociaal Statuut, onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring, het samen inkopen van deskundigheid, gezamenlijke vertegenwoordiging en het realiseren van schaalvoordelen. Daartoe voert het samenwerkingsverband projecten uit op de gebieden onderwijs, personeelsbeleid en financiën en organisatie.

Echter, gezien de druk op de arbeidsmarkt kan het vinden van goed gekwalificeerd personeel op termijn een probleem worden.

5.3.4 Ziekteverzuim

Organisatorische Eenheid	Kort 0-8	Kort Middel 8-43	Lang Middel 43-366	Lang > 366	Totaal	Meldings Frequentie	Verzuim duur
CHG - Het Coornhert Gymnasium	1,09%	0,26%	2,84%	0,61%	4,80%	1.03	7,58
GSG - De Goudse Scholengemeenschap Leo Vroman	1,42%	1,04%	3,59%	0,84%	6,89%	1.29	12,11
SEG - Het Segment	0,19%	0,26%	2,16%		2,61%	0.32	27,16
STF - Stafbureau van de Stichting	1,28%	0,32%	6,38%		7,98%	1.00	22,25
Totaal - Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda	1%	1%	3%	1%	5%*	0.99	12,17

*landelijk ziekteverzuim Onderwijs in 2019 5,9% (bron CBS)

5.3.5 Evenredige vertegenwoordiging

Conform artikel 32D van de Wet op het Voortgezet Onderwijs streeft StOVOG naar evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding.

	College van Bestuur	Schoolleidingen
man	4	2
vrouw	0	2

5.3.6 Functiemix

Voor de drie scholen geldt dat voor wat betreft de functiemix er maatwerkafspraken zijn gemaakt met de medezeggenschapsraden en/of de vakbonden. Stichtingsbreed voldoen we aan de doelstellingen.

5.3.7 Kwaliteit

Kwaliteit staat hoog in het vaandel. Ons kwaliteitsbeleid bestaat uit het voortdurend stellen van vijf eenvoudige vragen:

- Doen we de goede dingen?
- Doen we die dingen goed?
- Hoe weten we dat?
- Delen anderen onze mening?
- Wat doen we met de antwoorden?

Het beleidsmatig realiseren van kwaliteitszorg betekent continu reageren op ontwikkelingen. Daarbij zijn objectieve en recente gegevens van essentieel belang. We doen dus continu onderzoek naar de effectiviteit van ons onderwijs. Dat betreft zowel het proces (via collegiale consultatie, intervisie, ouder- en leerling-enquêtes, e.d.) als onze instrumenten (leermiddelen, toetsen, e.d.).

De resultaten van deze onderzoeken worden binnen de scholen en met het College van Bestuur besproken. Indien een tevredenheidsonderzoek een onvoldoende resultaat biedt, dient de school dit actief aan te pakken. Ieder vorm van beleidsontwikkeling dient op de een of andere wijze plaats te vinden op grond van de PDCA-cyclus.

5.3.8 Veiligheid

StOVOG voert actief veiligheidsbeleid. Periodiek worden hiertoe risico-inventarisaties voor opgesteld. De drie scholen en alle gebouwen voldoen aan het keurmerk 'Veilige School'. Ook op het gebied van sociale veiligheid stelt StOVOG hoge eisen. Er zijn protocollen beschikbaar op vele terreinen. Deze worden jaarlijks geëvalueerd c.q. getoetst en indien noodzakelijk bijgesteld. Het meerjarenbeleidsplan ARBO 2017-2021 is in overleg met de GMR opgesteld en vastgesteld door het College van Bestuur met instemming van de GMR. In 2020 zal een nieuwe werkgroep ingesteld worden die de opdracht krijgt een nieuw concept arboplan op te stellen.

6. TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

6.1 Strategisch Beleidsplan StOVOG, de koers naar 2022

I Inleiding

Het strategisch-beleidsplan 2018-2022 van StOVOG maakt de koers zichtbaar van de drie scholen en het stafbureau voor de komende jaren. Door welke waarden laten we ons leiden en welke idealen streven we na? Voor de beantwoording van deze vragen is het van belang om met een schuin oog te kijken naar de trends vanuit de landelijke overheid, zoals bijvoorbeeld de ontwikkelingen naar aanleiding van Onderwijs2032 en Curriculum.nu. We vinden het hoe dan ook het allerbelangrijkst om goed aan te sluiten bij de onderwijsontwikkelingen in onze eigen scholen.

a. Positief waarderende insteek

Veel van wat er op onze scholen gedaan wordt, komt overeen met de koers van StOVOG. Er is in het vorige Koersplan veel ruimte voor (onderwijskundig) beleid van de afzonderlijke scholen geweest. Het bestuur heeft op hoofdlijnen vanuit een positief waarderende insteek de onderwijskundige ontwikkelingen gevolgd en aangestuurd. Het vormgeven en verankeren van het beleid behoort tot de opdrachten van de scholen en alle medewerkers voor de komende jaren. Dat zal ieder op zijn eigen deskundigheids- en verantwoordelijkheidsgebied doen.

b. Vanuit ruimte en vertrouwen naar scholen en leerlingen

Bij de verdere ontwikkeling van het strategisch beleid laten we ons inspireren door de 'The Golden Circle' van Simon Sinek. Er bestaan grote verschillen tussen onze scholen, maar over het waarom (WHY) zijn we gelijkgezind. Over de bedoeling kan geen wezenlijke verschillen van opvatting tussen de scholen bestaan; die bedoeling en wat eronder ligt, is wat ons bindt. Dat is onze identiteit!

Over hoe (HOW) die bedoeling gerealiseerd worden, kan en mag er verschillend gedacht worden. De verschillen zullen vooral in de onderwijspraktijk zichtbaar worden in wat (WHAT) we dagelijks doen. Hoe dichter bij het primaire proces, des te meer ruimte er is of ontstaat voor de scholen en hun medewerkers om eigen keuzes te maken. Zo denken en verwachten we dat er meer 'eigenaarschap' in de scholen ontstaat én meer passie en aandacht en oog voor verschillen tussen mensen: zowel bij leerlingen als medewerkers.

c. De bedoeling

Om bij de bedoeling te komen, zullen we eerst formuleren wat de missie en visie van StOVOG zijn. Daarmee richten we ons bestuur in het eerste deel van dit plan in een bepaalde koers en formuleren we onze ambities. Daarna beschrijven we hoe we deze ambities denken te bereiken; wat we daarvoor gaan verrichten. Tenslotte, in het derde deel van dit plan, beschrijven we hoe de inrichting van StOVOG ons daarbij faciliteert.

II Het richten – waarom doen we het; wat is de bedoeling?

StOVOG is een organisatie die verschillen erkent en waardeert en iedereen kansen biedt voor ontwikkeling. Op onze scholen ervaren leerlingen dat leren betekenisvol en leuk kan zijn en voldoening oplevert. Leerlingen worden optimaal voorbereid op een toekomst waarin ze zelf de regie kunnen voeren over hun leven. Ontwikkeling naar opleiding en beroep is noodzakelijk: er wordt naar gestreefd de leerlingen een zo kansrijk mogelijk diploma mee te geven. Vanuit bovenstaande gedachten is de missie geformuleerd:

a. Missie

'Wij maken voor iedere leerling, ongeacht achtergrond, de beste toekomst mogelijk.'

Wij denken dat deze missie slaagt als er aan een vijftal randvoorwaarden – *onze visie* - wordt voldaan.

b. Visie

De scholen van StOVOG:

- bieden het best mogelijke onderwijs voor de individuele leerlingen;
- bieden de leerlingen een omgeving waarin ze zich gekend weten en veilig voelen;
- ondersteunen en dagen elke leerling uit zijn of haar ambities te ontwikkelen;
- zijn oprecht betrokken bij de ontwikkeling van iedere leerling;
- zijn eigentijds en onderscheidend.

Als we onze visie concreet maken, zien we over vijf jaar het volgende in onze scholen:

- leerlingen leren in een professionele cultuur;
- leerlingen leren terwijl ze gezien en gekend worden;
- leerlingen leren begeleid zelfstandig werken en zijn ook verantwoordelijk
 - o voor hun eigen leerproces;
- leerlingen zijn gemotiveerd aan het leren en leveren de daarbij behorende inspanning;
- leerlingen leren respectvol samen te leven.

III Het verrichten – hoe gaan we de bedoeling realiseren?

Met andere woorden; hoe krijgen we het voor elkaar om te doen wat de bedoeling is. Op manieren die bij StOVOG passen, met een inrichting van onze scholen die dat bevordert?

a. Werken vanuit een bijzondere organisatievorm

StOVOG wil in de vormgeving van haar organisatie de drie scholen voor voortgezet onderwijs zo veel als mogelijk hun eigen autonomie geven voor hun eigen ontwikkeling.

Daartoe is een aantal sterk onderscheidende keuzes gemaakt:

- Op bestuurlijk niveau worden op minimale wijze middelen onttrokken ten dienste van het bovenschoolse voorzieningenniveau;
- Er wordt naar gestreefd de bovenschoolse ondersteuning kleinschalig te organiseren en niet te outsourcen om daarmee de bereikbaarheid en effectiviteit te vergroten;
- De leiding van de organisatie is belegd bij het College van Bestuur dat bestaat uit vier leden, die binnen hun functie tevens leidinggeven aan één van de drie scholen of het stafbureau.

Hiermee wil StOVOG een maximale betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor de afzonderlijke onderdelen garanderen en tevens de effectiviteit van, in het bijzonder, de scholen bevorderen.

b. Werken vanuit de opbrengstgerichte dialoog met stakeholders

In het vormgeven van een opbrengstgerichte dialoog met stakeholders komt een aantal stappen periodiek terug:

- Het StOVOG-bestuur oriënteert zich elke vier jaar op haar omgeving en inventariseert de wensen en behoeften in de samenleving;
- Het StOVOG-bestuur ontwikkelt vervolgens een actuele strategische visie op hoe zij haar maatschappelijke opdracht wil vormgeven in relatie tot de wensen en behoeften van de omgeving;
- Elk StOVOG-onderdeel bepaalt in het afgeleide schoolplan / ondersteuningsplan welke stakeholders actief worden betrokken bij het (deel)beleid en legt vast met wie zij daarover de dialoog wil voeren;

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Elk onderdeel stelt planmatig vast welke merkbare en meetbare resultaten worden verwacht en hoe en wanneer daarover de terugkoppeling plaatsvindt;

- De leiding van de onderdelen stuurt op het kwalitatief handelen van het personeel en bewaakt de beoogde kwaliteit door systematisch gegevens te verzamelen, waarbij ook de relevante lokale
- stakeholders als bron worden gebruikt;
- De leiding van de onderdelen verantwoordt zich aan de relevante stakeholders over de resultaten, op bestuursniveau en de bovenschoolse stakeholders idem;
- Het bestuur stelt een (jaar)verslag op en evalueert op hoofdlijnen het StOVOG-beleid.

c. Werken vanuit een openbare identiteit

Op onze openbare scholen is ieder kind en iedere medewerker welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond.

De leerlingen op onze openbare school leren respect te hebben voor elkaars mening of overtuiging. Wij besteden actief aandacht aan de overeenkomsten en verschillen tussen individuen, zonder voorkeur voor één bepaalde opvatting.

“Niet apart, maar samen leven, leren en werken volgens democratisch vastgestelde regels.”

d. Werken met externe invloeden

De ontwikkelingen in de samenleving gaan snel. De overheid reageert daarop met beleid en wetgeving waar we niet omheen kunnen. In dit plan beperken we ons tot een drietal ontwikkelingen die we vanuit onze visie belangrijk zijn en waarop wij in ieder geval van betekenis willen zijn voor onze leerlingen. Hierbij valt te denken aan:

Curriculum.nu

Vanuit onze visie vragen wij de scholen in hun plannen invulling te geven aan leerdoelen op het gebied van burgerschap, persoonlijkheidsvorming en digitale geletterdheid. De ontwikkelingen op het gebied van de curricula volgen we met belangstelling en welwillendheid.

Wet op Passend Onderwijs

Vanuit onze visie willen we onderwijs verzorgen dat leerlingen uitdaagt, dat uitgaat van hun mogelijkheden en rekening houdt met hun beperking. Leerlingen die extra begeleiding en zorg nodig hebben, blijven, als het verantwoord is, op onze scholen. Ze worden zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

IV Inrichten – vormgeven via het wat

Om de ambities van dit plan waar te maken, zullen we de leerlingen en StOVOG-medewerkers op een adequate manier faciliteren. Het gaat hierbij dus om de inrichting van de (school)organisaties en de gebouwen; het WAT is ondersteunend.

a. Betekenisvol en toekomstgericht onderwijs

- Om onze leerlingen in balans tot ontplooiing te doen komen, hebben onze scholen een adequaat onderwijs- en toetsingsprogramma waarbinnen economische, persoonlijke en sociale doelen geïntegreerd zijn; een curriculum dat duurzaam leren en duurzaam leven nastreeft;
- StOVOG evalueert de kwaliteit van het onderwijs op de scholen op basis van zowel meetbare als merkbare resultaten;

- De onderwijsactiviteiten worden zodanig georganiseerd dat ze optimaal betekenisvol kunnen zijn. Het loslaten van traditionele onderwijsvormen behoort tot de mogelijkheden.

b. Stimulerend personeelsbeleid (HRM)

Het onderwijsteam van professionele docenten en onderwijsondersteunende medewerkers is de motor voor de kwaliteit van het onderwijs op onze scholen. Het onderwijsteam speelt een cruciale rol bij de realisering van dit Strategisch Plan. De som der delen is juist in het onderwijs veel meer dan de afzonderlijke delen. Het onderwijsteam is gezamenlijk verantwoordelijk voor een hoge kwaliteit van onderwijs en de resultaten van het onderwijs. Net als bij een sportteam ontstaat er een topteam als er goed samengewerkt en van elkaar geleerd wordt.

- Een lerende organisatie vraagt om HRM-beleid dat het leren binnen een organisatie faciliteert. Het creëren van een veilig en stimulerend professioneel leerklimaat is daarbij een belangrijke voorwaarde.
- HRM-beleid zet de StOVOG-medewerker in zijn kracht en stimuleert hem of haar vanuit eigen regie te werken aan zijn eigen professionalisering.
- Vanuit goed werkgeverschap wil StOVOG de medewerkers van goede arbeidsvoorwaarden voorzien.
- Het is voor de scholen van essentieel belang de goede werknemers ook in de toekomst te kunnen binden en boeien. Een strategische personeelsplanning is daarbij essentieel.
- Loopbaanperspectief is in het kader van talentontwikkeling een belangrijke arbeidsvoorwaarde om aantrekkelijk te zijn als werkgever.

Het stimuleren van horizontale mobiliteit personeel tussen scholen kan een middel zijn om medewerkers te blijven uitdagen.

c. Goede materiele randvoorwaarden

Voor ons onderwijs is het noodzakelijk dat een aantal basisvoorwaarden op orde is. Een financieel gezonde organisatie is daarbij essentieel. Het leren moet plaats vinden in schone, veilige en goed uitgeruste gebouwen en het onderwijs moet gebruik kunnen maken van solide, moderne ICT-infrastructuren. StOVOG realiseert dit door keuzes te maken in de bedrijfsvoering en in voorzieningen zoals huisvesting.

- Voor een financieel gezonde organisatie is het noodzakelijk dat iedere afzonderlijke school voldoet aan de financiële en bedrijfsmatige randvoorwaarden. Een schaalgrootte en bandbreedte aan leerlingenaantallen die de afzonderlijke school in staat stelt op een verantwoorde wijze groepen/klassen te vormen is daarbij van belang. Daarbij hoort een op onderwijs gerichte allocatie van middelen. Voor scholen niet-beïnvloedbare kosten worden daar zo veel mogelijk uitgefilterd en op bovenschools niveau afgehandeld.
- StOVOG is 'in control', checkt, onderhoudt en verbetert waar nodig samenhangende bedrijfsprocessen en heeft:
 - Een financieel gezonde organisatie:
 - o liquiditeit > 2%
 - o solvabiliteit > 50%
 - o rentabiliteit > 1%;
 - een meerjaren-investeringsplan waarbij investeringen en afschrijvingen met elkaar in balans zijn als uitgangspunt voor de begrotingen;
 - continu onderhouden en waar nodig verbeteren van samenhangende proces-gestuurde bedrijfsvoering;

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

- scholen die afzonderlijk en op eigen kracht kunnen voldoen aan de financiële en bedrijfskundige randvoorwaarden en met een sluitende begroting kunnen draaien.
- StOVOG heeft adequate huisvesting, dus heeft:
 - o moderne, goed toegeruste en toekomstbestendige schoolgebouwen;
 - o een meerjarige huisvestingsvisie;
 - o een meerjarig onderhoudsplan;
 - o een klimaat- en veiligheidsbeleid geënt op Arbonormen en uitgangspunten Frisse en schone scholen;
 - o een tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers van minimaal zeven op een schaal van tien met betrekking tot veilige, schone en goed uitgeruste gebouwen;

d. Efficiënt samenwerken

In de onderwijsketen: StOVOG zoekt de samenwerking om gezamenlijk en in samenhang leerlingen van een goede leersituatie te voorzien. Belangrijk is de structurele en actieve samenwerking met vooropleidingen maar juist ook met vervolgopleidingen om zo een warme overdracht en transfer voor leerlingen mogelijk te maken. Het betekent ook structureel samenwerken met kennispartners en lerarenopleidingen. Deze samenwerking kan een belangrijke rol spelen bij professionalisering en opleiden (in de school).

Binnen StOVOG: Als organisatie is samenwerken cruciaal omdat StOVOG als geheel en dus integraal verantwoordelijk is voor het in samenhang optimaliseren van het leren van de leerling en het openbaar voortgezet onderwijs Gouda. De som der delen is meer dan het geheel is hier bij uitstek van toepassing.

e. Professionele cultuur en doelgerichte communicatie

Om de kwaliteit van het onderwijs te borgen en leerlinggericht te kunnen werken is het van groot belang dat medewerkers met elkaar over het werk in gesprek zijn, doelen stellen, reflecteren op het eigen handelen, feedback geven aan elkaar, loyaal de genomen beslissingen uitvoeren, zodat er gericht gewerkt wordt aan het realiseren van goede resultaten.

Dat betekent aan de ene kant haalbare, duidelijke en SMART geformuleerde afspraken en aan de andere kant afspraken uitvoeren en elkaar aanspreken op gemaakte afspraken. Daar hoort ook goede communicatie bij. De breng-verantwoordelijkheid van informatie is daarbij even belangrijk als de haalverantwoordelijkheid van informatie. Dit geldt voor intern -, maar ook voor extern partnerschap. Het moet ouders in het kader van educatief en pedagogisch partnerschap ook duidelijk zijn wat ze van ons mogen verwachten. Omgekeerd moet het ook duidelijk zijn waar wij de ouders op aanspreken. Essentieel is daarbij 'verbinden'.

'Alleen door verbinden kunnen we ons onderwijs nog beter maken.'

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 Kengetallen leerlingen en personele bezetting

Kengetallen	2018 Realisatie	2019 Prognose	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 Prognose	2024
<i>Aantal leerlingen per 1 oktober</i>	2.647	2.627	2.583	2.568	2.523	2.555	2578
Personele bezetting per 31 december							
<i>Bestuur / management (fte)</i>	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00
<i>Personeel primair proces (fte)</i>	155,00	155,00	154,00	154,00	153,00	153,00	154
<i>Ondersteunend personeel (fte)</i>	65,00	65,00	62,00	61,00	61,00	62,00	63
<i>Totale personele bezetting (fte)</i>	228,00	228,00	224,00	223,00	222,00	223,00	225
Overige kengetallen	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
<i>Aantal II / Totaal personeel</i>	11,61	11,52	11,53	11,52	11,36	11,46	11,46
<i>Aantal II / Onderwijzend personeel</i>	17,08	16,95	16,77	16,68	16,49	16,70	16,75

Toelichting

In 2019 zien we een afname met 20 leerlingen, mede vanwege een hogere uitstroom uit de examenklassen versus een lagere nieuwe instroom. Deze daling is echter minder groot dan de daling waar we in de begroting voor 2019 rekening mee hadden gehouden en die was gebaseerd op de krimpercentages in onze regio. Wij verwachten tot 2022 nog een beperkte krimp waarna we weer groei verwachten.

De totale personele bezetting is gelijk aan die van 2018. De verhouding personeel in primair proces met ondersteunend personeel is licht versterkt, een bewijs van de keuze om zoveel mogelijk middelen te investeren in het onderwijsproces. De stichting investeert ruim 85% van alle inkomsten in het primaire proces.

Behorende bij onze verklaring d.d.
21 APR 2020
astrium
onderwijsaccountants b.v.

6.2.2 Continuïteit, balans met tabel en toelichting

	31-12-2018 Realisatie	31-12-2019 Realisatie	31-12-2020 Prognose	31-12-2021 Prognose	31-12-2022 Prognose	31-12-2023 Prognose	31-12-2024 Prognose
Activa							
Vaste activa							
<i>Immateriële vaste activa</i>							
<i>Materiële vaste activa</i>	1.187.487	1.181.523	1.396.543	1.157.543	916.543	747.543	510.043
<i>Financiële vaste activa</i>							
Totaal van vaste activa	1.187.487	1.181.523	1.396.543	1.157.543	916.543	747.543	510.043
Vlottende activa							
<i>Vorraden</i>							
<i>Vorderingen</i>	211.460	194.563	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
<i>Kortlopende effecten</i>	2.630.576	2.944.208	2.944.208	2.944.208	2.944.208	2.944.208	2.944.208
<i>Liquide middelen</i>	6.849.194	6.608.086	5.300.000	5.000.000	4.700.000	4.400.000	4.100.000
Totaal van vlottende activa	9.691.230	9.746.857	8.494.208	8.194.208	7.894.208	7.594.208	7.294.208
Totaal van activa	10.878.717	10.928.380	9.890.751	9.351.751	8.810.751	8.341.751	7.804.251
Passiva							
<i>Eigen vermogen</i>	7.210.157	6.465.961	5.777.961	5.606.461	5.404.461	5.273.461	5.115.961
<i>Eigen vermogen, algemene reserve</i>	4.011.466	3.114.131	2.834.294	2.662.794	2.460.794	2.329.794	2.172.294
<i>Eigen vermogen bestemmingsreserves</i>	3.198.691	3.351.830	2.943.667	2.943.667	2.943.667	2.943.667	2.943.667
<i>Eigen vermogen, overige reserves en fondsen</i>							
<i>Voorzieningen</i>	1.762.549	3.198.882	3.112.790	2.745.290	2.406.290	2.068.290	1.688.290
<i>Langlopende schulden</i>							
<i>Kortlopende schulden</i>	1.906.011	1.263.537	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal van passiva	10.878.717	10.928.380	9.890.751	9.351.751	8.810.751	8.341.751	7.804.251

Toelichting:

De volgende belangrijke ontwikkelingen zijn nog niet in de begroting 2020-2024 zijn opgenomen:

- Aanpassing van het bekostigingsstelsel VO - huidige voornemen is kalenderjaar 2021- heeft effecten op de te ontvangen Rijksbijdragen. Wanneer het criterium nevenvestiging geschrapt gaat worden heeft dit nadelige effecten voor de stichting. Dit is deel van de huidige discussie. Omdat wetgeving hierover nog niet is afgerond hanteren wij het voorzichtigheidsprincipe en gaan uit van de huidige bekostiging;
- Het eigen vermogen van StOVOG komt uit boven de signaleringsgrens. Er is beleid ingezet om het eigen vermogen terug te brengen door investeringen in de kwaliteit en duurzaamheid van ons onderwijs en onze organisatie;
- Het Coornhert Gymnasium is in afwachting van de vaststelling door de gemeenteraad van een nieuw integraal huisvestingsplan IHP, waarin is voorzien dat beide gebouwen van de school in 2023 een totale ' vernieuwbouw' ondergaan. Pas na vaststelling van het IHP worden deze plannen doorgerekend en toegevoegd aan de meerjarenbegroting;
- De voorzieningen zullen per 2020 op een adequaat niveau worden gebracht. Het gaat daarbij om met name de voorziening jubilea, de voorziening voor de jubilea van de voorziening WGA/WIA;

De voorziening aanpassing gebouw betreft de gebouwen van specifiek De GSG Leo Vroman. Hiervoor is een extern bureau ingeschakeld om de kosten te ramen. Deze komen neer op een totaal van € 715.500,-.

- De Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) is ingegaan op 1 januari 2020. De bestaande personele reserves zijn waar nodig aangepast aan een passend niveau.

6.2.3 Realisatie 2018-2019 & Meerjarenbegroting 2020-2024

	01-01-2018 t/m 31-12-2018 Realisatie	01-01-2019 t/m 31-12-2019 Realisatie	01-01-2020 t/m 31-12-2020 Prognose	01-01-2021 t/m 31-12-2021 Prognose	01-01-2022 t/m 31-12-2022 Prognose	01-01-2023 t/m 31-12-2023 Prognose	01-01-2024 t/m 31-12-2024 Prognose
<i>Prognose basis, aantal leerlingen, deelnemers en studenten</i>	2.647	2.627	2.583	2.568	2.523	2.555	2.578
Baten							
<i>Rijksbijdragen</i>	21.616.272	23.234.360	21.638.500	21.423.500	21.124.000	21.373.500	21.541.000
<i>Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden</i>		218.397	248.000	226.500	211.500	201.500	201.500
<i>College-, cursus-, les- en examengelden</i>							
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>							
<i>Overige baten</i>	344.607	412.904	223.000	224.000	235.500	236.000	230.500
Totaal baten	21.960.879	23.865.661	22.109.500	21.874.000	21.571.000	21.811.000	21.973.000
Lasten							
<i>Personeelslasten</i>	18.273.030	19.785.925	19.529.000	18.811.000	18.530.000	18.710.000	18.910.000
<i>Afschrijvingen</i>	284.882	255.290	249.000	239.000	251.000	251.000	247.500
<i>Huisvestingslasten</i>	1.483.616	2.030.506	1.322.000	1.320.000	1.336.000	1.329.000	1.333.000
<i>Overige lasten</i>	1.784.250	2.585.328	1.708.500	1.686.000	1.661.500	1.657.500	1.645.500
<i>Doorbetalingen aan schoolbesturen</i>							
Totaal lasten	21.825.778	24.657.049	22.808.500	22.056.000	21.778.500	21.947.500	22.136.000
<i>Saldo baten en lasten</i>	135.101	-791.388	-699.000	-182.000	-207.500	-136.500	-163.000
<i>Gerealiseerde herwaardering</i>							
<i>Financiële baten</i>	71.816	59.769	11.000	10.500	5.500	5.500	5.500
<i>Financiële lasten</i>	8.237	12.577					
Resultaat	198.680	-744.196	-688.000	-171.500	-202.000	-131.000	-157.500
<i>Belastingen</i>							
<i>Resultaat uit deelnemingen</i>							
<i>Resultaat na belastingen</i>	198.680	-744.196	-688.000	-171.500	-202.000	-131.000	-157.500
<i>Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt</i>							
Totaal resultaat	198.680	-744.196	-688.000	-171.500	-202.000	-131.000	-157.500

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting

Er is al 10 jaar sprake van krimp in de regio. StOVOG stelt zich daarop in, onder andere door het hebben van een flexibele schil in het personeelsbestand en heeft zich hiermee voorbereid. StOVOG constateert ook dat ze feitelijk alleen maar is gegroeid in die 10 jaar. Dat is ook zichtbaar in het aantal aanmeldingen waardoor per 1 oktober 2019 het totaal op 2.647 leerlingen uit kwam. Voor de komende jaren gaan we uit van een stabilisatie van het aantal leerlingen.

Uitgangspunten

Bij de behandeling van de Meerjarenbegroting StOVOG in december 2019 heeft de Raad van Toezicht het begrotingsbeleid goedgekeurd.

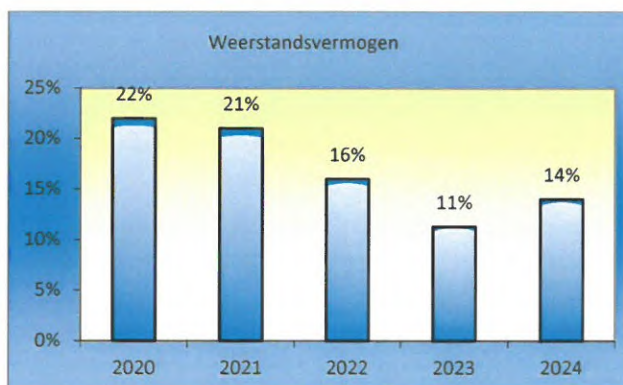
Bij besluit d.d. 15 april 2020 heeft de Raad van Toezicht een wijziging van de begroting 2019 goedgekeurd. Het betreft de extra inkomsten die we hebben ontvangen via de Rijksbijdrage die te maken hadden met de invoering van de nieuwe cao Voortgezet Onderwijs. Deze begrotingswijziging is de jaarrekening verwerkt.

Wel genoemd maar niet in de cijfers meegenomen zijn de ontwikkelingen in het kader van huisvesting. Zolang er geen besluitvorming heeft plaatsgevonden in de gemeenteraad van Gouda kunnen we de verwachte financiële consequenties niet meenemen in onze prognoses.

Het betreft dan de volgende projecten:

- Vernieuwbouw van de panden van het Coornhert Gymnasium, voorzien in de planperiode 2023-2028, waarbij er op basis van een Total Cost of Ownership-berekening een eigen investering gevraagd wordt aan het schoolbestuur. Een voorzichtige raming geeft aan dat de vernieuwbouw een eigen investering van ongeveer 1 miljoen zal vergen.
- We zijn in onderhandeling met de gemeente Gouda over verlenging van het huurcontract van het pand Burgemeester Martenssingel 15 te Gouda voor een periode van minimaal 15 jaar. Mocht de gemeente Gouda hiermee akkoord gaan, zijn we voornemens om de benodigde onderwijskundige aanpassingen aan het gebouw uit te voeren. Ook hier verwachten we een benodigde investering van circa 1 miljoen euro.

In dat geval zal de vermogenspositie van de stichting als volgt wijzigen:

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

6.2.4 Vermogenspositie in relatie tot de financiële risico's

In het kader van een onderzoek door de inspectie met betrekking tot de (vermeende) te hoge vermogenspositie van StOVOG is er een vertaling gemaakt naar de aanwezige risico's en de benodigde liquide middelen om deze risico's af te dekken. Als input hiervoor is gebruik gemaakt van de instrumenten die door de inspectie zijn aangereikt. Daarenboven valt ook te melden dat we jaarlijks enkel op de overhead al zo'n € 400 000,- minder uitgeven dan een gemiddeld ander schoolbestuur. Dit is in 2019 conform besproken met onder meer de Inspectie, OCW, de RvT en de VO-raad.

6.2.5 Belangrijke gebeurtenis na balansdatum

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2019 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van STOVOG. Echter in de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 28 april 2020. Vergaande maatregelen zijn op dit moment niet uitgesloten. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien.

Ook voor STOVOG heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden.

Deze organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden bestaan uit:

- a. inrichten afstandsonderwijs;
- b. invulling ondersteuning zorgleerlingen;
- c. corona-infecties leerlingen en medewerkers.

Naast de bovenstaande gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor STOVOG. Voor het boekjaar 2019 zijn er geen directe gevolgen van toepassing. Echter vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor STOVOG, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- a. ontwikkeling baten; onzekerheid vwb continuering Rijksbijdrage;
- b. ontwikkeling lasten; weinig of geen wijzigingen;
- c. ontwikkeling liquiditeit; weinig of geen ontwikkelingen.

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het College van Bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het College van Bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van STOVOG.

B Jaarrekening 2019

Algemene informatie		
Informatie over de rechtspersoon		
<i>Bevoegd gezag nummer</i>	41525	
<i>Statutaire naam</i>	Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda	
<i>Juridische vorm</i>	Stichting	
<i>KvK nummer</i>	24371937	
<i>Webadres</i>	www.stovog.nl	
<i>Sector</i>	voortgezet onderwijs	
<i>Samenwerkingsverband passend onderwijs</i>	Nee	
<i>Vallend onder financiële verslaggeving gemeente</i>	Nee	
<i>Volledige doordecentralisatie middelen gemeente</i>	Nee	
<i>Sprake van majeure investeringen</i>	Nee	
<i>Sprake van personele unie</i>	Nee	
Statutair adres		
<i>Straatnaam</i>	Krugerlaan	
<i>Huisnummer</i>	20	
<i>Huisnummer toevoeging</i>		
<i>Postcode</i>	2806EJ	
<i>Vestigingsplaats</i>	GOUDA	
Correspondentie adres		
<i>Straatnaam</i>		
<i>Huisnummer</i>		
<i>Huisnummer toevoeging</i>		
<i>Postbusnummer</i>	2134	
<i>Postcode</i>	2800BG	
<i>Plaats</i>	GOUDA	
Instellingen vallend onder het bevoegd gezag 41525		
<i>Brinnummer</i>	<i>Naam school</i>	<i>Onderwijssoort(en)</i>
13WH	De GSG Leo Vroman	mavo, havo, vwo (atheneum)
20AI	Coornhert Gymnasium	vwo (gymnasium)
26LT	Het Segment	praktijkonderwijs

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Balans

Balans	31-12-2019	31-12-2018
	Realisatie	Realisatie
Activa		
<i>Vaste activa</i>		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
<i>Materiële vaste activa</i>	1.181.523	1.187.487
<i>Financiële vaste activa</i>		
<i>Totaal van vaste activa</i>	1.181.523	1.187.487
<i>Vlottende activa</i>		
<i>Vorraden</i>		
<i>Vorderingen</i>	194.563	211.460
<i>Kortlopende effecten</i>	2.944.208	2.630.576
<i>Liquide middelen</i>	6.608.086	6.849.194
<i>Totaal van vlottende activa</i>	9.746.857	9.691.230
Totaal van activa	10.928.380	10.878.717
Passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	6.465.961	7.210.157
<i>Voorzieningen</i>	3.198.882	1.762.549
<i>Langlopende schulden</i>		
<i>Kortlopende schulden</i>	1.263.537	1.906.011
Totaal van passiva	10.928.380	10.878.717

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Staat van Baten en Lasten

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten			
<i>Rijksbijdragen</i>	23.234.360	21.713.609	21.616.272
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	218.397		
<i>College-, cursus-, les- en examengelden</i>			
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>			
<i>Overige baten</i>	412.904	319.223	344.607
Totaal baten	23.865.661	22.032.832	21.960.879
Lasten			
<i>Personeelslasten</i>	19.785.925	18.718.070	18.273.030
<i>Afschrijvingen</i>	255.290	224.524	284.882
<i>Huisvestingslasten</i>	2.030.506	1.265.100	1.483.616
<i>Overige lasten</i>	2.585.328	1.761.200	1.784.250
<i>Doorbetalingen aan schoolbesturen</i>			
Totaal lasten	24.657.049	21.968.894	21.825.778
Saldo baten en lasten	-791.388	63.938	135.101
<i>Gerealiseerde herwaardering</i>			
<i>Financiële baten</i>	59.769	54.000	71.816
<i>Financiële lasten</i>	12.577		8.237
Resultaat	-744.196	117.938	198.680
<i>Belastingen</i>			
<i>Resultaat uit deelnemingen</i>			
<i>Resultaat na belastingen</i>	-744.196	117.938	198.680
<i>Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt</i>			
Totaal resultaat	-744.196	117.938	198.680

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Kasstroomoverzicht

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Realisatie	Realisatie
Kasstroomen uit operationele activiteiten		
<i>Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening</i>	-791.388	135.101
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat		
<i>Aanpassingen voor afschrijvingen</i>	255.290	284.882
<i>Aanpassingen voor waardeveranderingen</i>		
<i>Toename (afname) van voorzieningen</i>	1.436.333	232.499
<i>Overige aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat</i>		
<i>Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat</i>	1.691.623	517.381
Veranderingen in werkkapitaal		
<i>Afname (toename) van voorraden</i>		
<i>Afname (toename) van kortlopende vorderingen</i>	25.187	-63.409
<i>Afname (toename) van effecten</i>	-313.632	-228.059
<i>Toename (afname) van kortlopende schulden</i>	-642.504	501.476
<i>Totaal van veranderingen in werkkapitaal</i>	-930.949	210.008
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	-30.714	862.490
<i>Ontvangen interest</i>	51.479	88.848
<i>Betaalde interest</i>	12.547	5.673
<i>Ontvangen dividenden</i>		
<i>Mutaties overige financiële vaste activa</i>		
<i>Betaalde winstbelasting</i>		
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	8.218	945.665
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten		
<i>Verwerving van immateriële vaste activa</i>		
<i>Ontvangsten uit hoofde van vervreemding van immateriële vaste activa</i>		
<i>Verwerving van materiële vaste activa</i>	249.326	185.290
<i>Ontvangsten uit hoofde van vervreemding van materiële vaste activa</i>		
<i>Investerings in deelnemingen en samenwerkingsverbanden</i>		
<i>Toename (afname) leningen aan OCW en EZ</i>		
<i>Toename (afname) overige financiële vaste activa</i>		
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	-249.326	-185.290
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
<i>Toename langlopende schulden</i>		
<i>Aflossing langlopende schulden</i>		
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>		
<i>Overige balansmutaties</i>		
<i>Toename (afname) van liquide middelen</i>	-241.108	760.375

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Grondslagen

Algemeen

Grondslagen voor de jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, Titel 9 Boek 2 en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs, oftewel RJ660.

De jaarrekening is verder gebaseerd op:

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteit van de organisatie. Dit betekent dat alle waarderingen en grondslagen zijn gebaseerd op voornoemde veronderstelling.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De jaarrekening is opgesteld in hele euro's. Het verslagjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn overigens gelijk aan het voorgaande jaar.

Het resultaat kan worden bepaald als het verschil tussen de aan het verslagjaar toe te rekenen baten en alle aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Opbrengsten worden verantwoord wanneer deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Grondslagen balans

Waardering van de activa en de passiva

Alle activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs en verminderd met de afschrijvingen bepaald op basis van de geschatte levensduur. De afschrijvingen bedragen een vast percentage van deze verkrijgingsprijs en zijn dus lineair. Activering vindt plaats voor aanschaffingen boven € 1.134,45. Stovog heeft als beleid dat investeringen in de schoolgebouwen in het jaar van de investering ten laste van de exploitatie worden gebracht. Het economisch claimrecht van de schoolgebouwen ligt immers bij de gemeente Gouda en zijn derhalve geen eigendom van de stichting.

Effecten

De effecten worden opgenomen tegen de verkrijgingsprijs of, indien lager, tegen de marktwaarde per balansdatum. De Rabobank heeft hiervoor overigens een hoofdsomgarantie afgegeven.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De vervolgwaaardering van de vorderingen is de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Indien noodzakelijk geacht is rekening gehouden met mogelijke oninbaarheid. De overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar.

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Passiva

Algemene reserve

De algemene reserve vormt een buffer ter borging van de continuïteit van de stichting en is opgebouwd uit reserves. De algemene reserve dient voor het afdekken van de risico's op het gebied van gebouwen en leermiddelen.

Reserve personeel

De afspraak voor wat betreft de hoogte van de reserve ad 8 % van de brutoloonkosten betekent dat er een reserve zou moeten zijn van circa € 950.000,-. In 2019 heeft er een onttrekking van € 70.000,- plaatsgevonden, zijnde 50% van het resultaat van het Coornhert Gymnasium. Op basis van de risicoanalyse acht het College van Bestuur de personele reserve toereikend.

Reserve Brede School

De specifieke bestemming voor Brede School is bepaald door het College van Bestuur. De gelden zijn opgebouwd uit de ontvangen exploitatie Brede School gelden van de gemeente.

Reserve schoolontwikkeling

Sinds 1 januari 2013 mogen de scholen een zogenaamde 'reserve schoolontwikkeling' creëren van maximaal 3% van de lumpsumvergoeding. Zij mogen deze reserve vormen vanuit een positief resultaat van de school. Scholen mogen deze reserve inzetten voor projecten e.d., waarbij verantwoording achteraf aan het College van Bestuur dient te geschieden. In 2019 heeft er een onttrekking plaatsgevonden ad 50% van het resultaat van het Coornhert Gymnasium.

Reserve branchecursussen

Speciaal voor Het Segment is in 2013 een bestemmingsreserve branchecursussen gecreëerd ad € 1.050.000,-. Hiermee kan de school leerlingen instaat stellen om door middel van specifieke brancheopleidingen de leerlingen gecertificeerd dan wel gediplomeerd een betere kans op de arbeidsmarkt te hebben. De school mag hier jaarlijks tot een bedrag van € 150.000,- aan onttrekken. Per balansdatum is er nog een bedrag ad € 992.360,- resterend.

Reserve Werkdrukvermindering

Er is een reserve werkdrukvermindering van € 407.000,-. Dit bedrag zal in 2020 en/of 2021 aangewend worden ten behoeve van de medewerkers om iets te doen aan de ervaren werkdruk. Hierover is in 2020 overleg met de personeelsgeleding van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Het betreft hierbij wel een eenmalig bedrag waar geen structurele verplichtingen op aangegaan zullen worden.

Schulden en overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. Kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de reële waarde.

- Kortlopende schulden betreffen schulden ten behoeve van crediteuren, schulden terzake van belastingen en sociale premies en schulden terzake van pensioenen.
- De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. De vervolgwaardering van de kortlopende schulden is de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn

gelijk aan de nominale waarde.

Vooruit ontvangen niet geormerkte subsidie OCW

Voor de vooruit ontvangen niet geormerkte subsidie OCW zijn bestedingsplannen aanwezig.

Liquide Middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Overigens heeft de stichting geen rekeningcourantschulden. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en dienen ter dekking van de algemene reserve, de overige reserves en de voorzieningen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat er een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Waardering van de voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding wordt ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorziening Onderhoud

STOVOG hanteert voor de voorziening groot onderhoud een methodiek waarbij de kosten over het gehele onderhoudsplan van de onderwijspanden worden bepaald en deze vervolgens wordt gedeeld door de looptijd van het onderhoudsplan. Deze systematiek leidt ertoe dat er jaarlijks weliswaar een min of meer gelijkblijvende dotatie aan de voorziening groot onderhoud wordt gedaan, maar dat deze te laag of te hoog van omvang kan zijn in vergelijking met de RJ methodiek. Er wordt namelijk beperkt rekening gehouden met individuele onderhoudscomponenten met onderhoudscycli die doorlopen tot na de periode van de huidige onderhoudsplanning.

STOVOG maakt gebruik van de overgangsregeling. De tijdelijke regeling in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs is van toepassing op besturen die voor verslagjaar 2017 een methode van kostenegalitatie voor groot onderhoud hanteerden zoals hierboven beschreven. Daarbij is afgesproken dat de RJ-werkgroep Onderwijs van de Raad voor de Jaarverslaggeving in samenwerking met de sectorraden in de komende maanden een onderzoek uitvoert. De werkgroep zal hierbij worden ondersteund door een aantal betrokken schoolbesturen. Doel van dit onderzoek is te komen tot een verwerkingswijze in 2021 die aansluit bij de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving waarbij rekening wordt gehouden met onderwijssector-specifieke aspecten.

Voorziening verlofregelingen

De voorziening verlofregelingen is opgebouwd om de kosten te dekken die ontstaan door medewerkers die spaarverlof willen opnemen en voor medewerkers die gebruik maken van de spaarmogelijkheid welke is ontstaan op grond van het in de Cao 2014-2015 vastgelegde basisrecht van 50 uur (naar rato). De voorziening verlofregelingen is gewaardeerd tegen

nominale waarde van de opgebouwde rechten.

Voorziening jubilea

Om jubilarissen te kunnen gratificeren is een berekening gemaakt van de hoogte van de uit te keren gratificaties. De voorziening jubilea is gewaardeerd tegen contante waarde en voor 100% van toekomstige uit te betalen ambtsjubilea.

Pensioenvoorziening

De stichting is aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP en de stichting heeft in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Om deze reden is de toegezegde-pensioenregeling verwerkt als zou sprake zijn van een toegezegde-bijdrageregeling en zijn de over het boekjaar verschuldigde pensioenpremie's in de resultatenrekening verantwoord.

Voorziening Transitievergoeding

Met de invoering van de WNRA heeft ook StOVOG vanaf 1 januari 2020 te maken met de verplichting tot het uitbetalen van transitievergoedingen. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen, is een voorziening gecreëerd waarin opgenomen de zekere verplichtingen in het komend boekjaar.

Voorziening Langdurig zieken

Deze voorziening betreft de contante waarde van de hiervoor ingeschatte toekomstige verplichtingen. De voorziening is gevormd voor de verplichte loondoorbetaling gedurende de periode van ziekte of arbeidsongeschiktheid voor betreffende medewerkers, uiteraard voor zover deze is in te schatten en gefundeerd door adviezen van de bedrijfsarts.

Voorziening WW en WGA

Als werkgever krijgen we 25 % van WW-en BWW-uitkeringen doorbelast. Voor wat betreft WGA uitkeringen geldt dat we deze als eigen risicodragers geheel voor eigen rekening hebben. Om aan de verplichtingen te kunnen voldoen is een voorziening gevormd met de contante waarde van de hiervoor ingeschatte toekomstige verplichtingen.

Voorziening Aanpassing Gebouwen GSG

In 2019 is gebleken dat enkele gebouwen van De GSG Leo Vroman dusdanig ernstige gebreken vertonen, welke niet eerder aan het licht zijn gekomen, dat hier actie op ondernomen diende te worden. Er is door een externe partij een onderzoek uitgevoerd op grond waarvan er een raming is gemaakt. Voor de verwachte verplichtingen die te maken hebben met de herstelwerkzaamheden is een voorziening gecreëerd.

Overige activa en passiva

De overige activa en passiva betreffen

- o Vorderingen
- o Liquide middelen
- o Kortlopende schulden

Belangrijke gebeurtenis na balansdatum

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van de jaarrekening 2019 zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van StOVOG. Tijdens de periode Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van het COVID-19 virus. Medio februari 2020 is dit virus in

heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot in ieder geval 28 april 2020. Vergaande maatregelen zijn op dit moment niet uitgesloten. Dit heeft een aanzienlijke impact op de economie en werkgelegenheid in zowel binnenland als het buitenland. De uiteindelijke gevolgen hiervan zijn op dit moment nog niet te overzien.

Ook voor STOVOG heeft de uitbraak van het COVID-19 virus, op het moment van het opmaken van de jaarrekening, directe organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden. Deze organisatorische gevolgen c.q. onzekerheden bestaan uit:

- a. inrichten afstandsonderwijs;
- b. invulling ondersteuning zorgleerlingen;
- c. corona-infecties leerlingen en medewerkers.

Naast de bovenstaande gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor STOVOG. Voor het boekjaar 2019 zijn er geen directe gevolgen van toepassing. Echter vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor STOVOG, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- a. ontwikkeling baten; onzekerheid vwb continuering Rijksbijdrage
- b. ontwikkeling lasten; weinig of geen wijzigingen
- c. ontwikkeling liquiditeit; weinig of geen ontwikkelingen

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft geen (significante) invloed op de cijfers over het boekjaar 2019. Het College van Bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het College van Bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van STOVOG.

Grondslagen Staat van baten en lasten

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten (subsidies en overige baten) en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering en overige baten.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de voorwaarden voor ontvangst kan aantonen. De vooruit ontvangen investeringssubsidies die samenhangen met de daarbij horende geactiveerde investeringen vallen jaarlijks vrij ten gunste van de staat van baten en lasten in gelijke delen naar rato

van de economische levensduur van de bijbehorende geactiveerde investering

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva. Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Kasstroom- en liquiditeitsrisico

Kasstroomrisico is het risico dat toekomstige kasstromen verbonden aan een monetair financieel instrument in omvang zullen fluctueren. StOVOG wordt periodiek bevoorschot door het Ministerie van OCW. Het kasstroom- en liquiditeitsrisico worden beperkt door de spreiding van de betalingen in relatie tot de inkomsten. Overigens zijn de banktegoeden direct opeisbaar

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is gebaseerd op de indirecte methode, waarbij als basis de staat van baten en lasten en de overige mutaties tussen de begin- en eindbalans worden gebruikt. De geldmiddelen bestaan uit de liquide middelen.

Materiële vaste activa

	Inventaris en apparatuur	Totaal van materiële vaste activa
Materiële vaste activa, posten		
Begin van de periode		
Historische kostprijs aan het begin van de periode	4.283.247	4.283.247
Som der afschrijvingen en waardeverminderingen van materiële vaste activa aan het begin van de periode	3.095.760	3.095.760
Som der herwaarderingen die betrekking hebben op de materiële vaste activa aan het begin van de periode		
Materiële vaste activa aan het begin van de periode	1.187.487	1.187.487
Verloop		
Investerings	249.326	249.326
Desinvesteringen		
Afschrijvingen	255.290	255.290
Afschrijving op desinvesteringen		
Herwaarderingen		
Bijzondere waardeverminderingen		
Terugneming van bijzondere waardeverminderingen		
Overige mutaties		
Mutatie gedurende de periode	-5.964	-5.964
Einde van de periode		
Historische kostprijs aan het einde van de periode	4.532.573	4.532.573
Som der afschrijvingen en waardeverminderingen van materiële vaste activa aan het einde van de periode	3.351.050	3.351.050
Som der herwaarderingen die betrekking hebben op de materiële vaste activa aan het einde van de periode		
Materiële vaste activa aan het einde van de periode	1.181.523	1.181.523

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Vlottende activa

	31-12-2019	31-12-2018
	Realisatie	Realisatie
Vorraden		
<i>Vorraden</i>		
Vorderingen		
<i>Debiteuren</i>	50.948	76.006
<i>OCW/EZ</i>		
<i>Gemeenten en GR's</i>		
<i>Groepsmaatschappijen</i>		
<i>Andere deelnemingen</i>		
<i>Personeel</i>		
<i>Ouders, studenten, deelnemers en cursisten</i>		
<i>Overige overheden</i>		
<i>Waardering onderhanden projecten</i>		
<i>Overige vorderingen</i>		
<i>Voorziening wegens oninbaarheid vorderingen</i>		
<i>Subtotaal vorderingen</i>	50.948	76.006
Overlopende activa		
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>	27.624	
<i>Vooruitbetaalde kosten</i>	85.180	112.933
<i>Verstreckte voorschotten</i>		
<i>Te ontvangen interest</i>	30.811	22.521
<i>Overige overlopende activa</i>		
<i>Overlopende activa</i>	143.615	135.454
<i>Totaal van vorderingen</i>	194.563	211.460
Effecten		
<i>Aandelen</i>		
<i>Obligaties</i>	2.944.208	2.630.576
<i>Effecten</i>	2.944.208	2.630.576
Liquide middelen		
<i>Kasmiddelen</i>	745	202
<i>Tegoeden op bankrekeningen</i>	6.607.341	6.848.992
<i>Deposito's</i>		
<i>Schatkistbankieren</i>		
<i>Liquide middelen</i>	6.608.086	6.849.194
Totaal van vlottende activa	9.746.857	9.691.230

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
 onderwijsaccountants b.v.

Eigen vermogen

	Algemene reserve	Bestemmings reserve publiek	Groepsvermogen	Totaal van eigen vermogen
Eigen vermogen, posten				
Begin van de periode				
Eigen vermogen aan het begin van de periode	4.011.466	3.198.691	7.210.157	7.210.157
Verloop				
Resultaat verslagperiode	-897.335	153.139	-744.196	-744.196
Overige mutaties verslagperiode				
Einde van de periode				
Eigen vermogen aan het einde van de periode	3.114.131	3.351.830	6.465.961	6.465.961

Eigen vermogen specificatie

	Eigen vermogen aan het begin van de periode	Resultaat verslagperiode	Overige mutaties verslagperiode	Eigen vermogen aan het einde van de periode
Reserve Personeel	1.658.264	-70.376		1.587.888
Reserve Schoolontwikkeling	544.129	-70.376		473.753
Reserve Brede school	3.938			3.938
Reserve Branche cursus	992.360	-114.272		878.088
Reserve werkdrukvermindering		408.163		408.163
totaal	3.198.691	153.139		3.351.830

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
 onderwijsaccountants b.v.

Vorzieningen

	Personele voorzieningen	Voorziening voor verlieslatende contracten	Voorziening voor groot onderhoud	Overige voorzieningen	Totaal van voorzieningen
Vorzieningen, posten					
Begin van de periode					
Vorzieningen aan het begin van de periode	470.983		1.291.566		1.762.549
Verloop					
Dotaties	781.353		877.800		1.659.153
Onttrekkingen	173.167		49.653		222.820
Vrijval					
Oprenting en/of verandering disconteringsvoet					
Einde van de periode					
Vorzieningen aan het einde van de periode	1.079.169		2.119.713		3.198.882
Vorzieningen met looptijd korter dan een jaar	197.028		500.000		697.028
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	620.871		1.619.713		2.240.584
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	260.269				260.269

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

 onderwijssaccountants b.v.

Voorzieningen specificatie

	Deskundigheid sbevoordering	Verlof regeling	Eigen risico WGA (uwv)	Voorzi- ening voor jubilea	Ww eigen bijdrage OCW 25v%	Lang- durig zieken	transitie	Totaal personele voorzieninge n
Voorzieningen, posten								
Begin van de periode								
Voorzieningen aan het begin van de periode	80.146	279.550		77.595		33.692		470.983
Verloop								
Dotaties		159.824	13.935	176.22 5	44.268	374.247	12.854	781.353
Onttrekkingen		145.777		27.390				173.167
Vrijval								
Oprenting en/of verandering disconteringsvoet								
Einde van de periode								
Voorzieningen aan het einde van de periode	80.146	293.597	13.935	226.43 0	44.268	407.939	12.854	1.079.169
Voorzieningen met looptijd korter dan een jaar	5.000	100.000	13.935	40.000	35.582		2.511	197.028
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	74.146	100.000		126.43 0	8.685	301.267	10.343	620.871
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar		93.597		60.000		106.672		260.269

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	Realisatie	Realisatie
<i>Schulden aan groepsmaatschappijen</i>		
<i>Schulden aan andere deelnemingen</i>		
<i>Schulden aan banken</i>		
<i>Schulden aan OCW/EZ</i>		
<i>Schulden aan FIN</i>		
<i>Schulden aan gemeenten en GR's</i>		
<i>Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen projecten</i>		
<i>Crediteuren</i>	375.914	511.370
<i>Belastingen en premies sociale verzekeringen</i>		6.351
<i>Schulden ter zake van pensioenen</i>		
<i>Schulden ter zake van werk door derden</i>		
<i>Kortlopende overige schulden</i>		
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>	375.914	517.721
Overlopende passiva, uitsplitsing		
<i>Vooruitontvangen subsidies OCW/EZ</i>	62.000	24.856
<i>Vooruitontvangen investeringssubsidies</i>		
<i>Vooruitontvangen bedragen</i>		
<i>Vakantiegeld en vakantiedagen</i>	596.119	572.502
<i>Te betalen interest</i>	2.594	2.564
<i>Overige overlopende passiva</i>	226.910	788.368
<i>Overlopende passiva</i>	887.623	1.388.290
<i>Totaal van kortlopende schulden</i>	1.263.537	1.906.011

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

1. BTW

In december 2014 heeft de inspecteur der belastingen middels een beschikking een BTW-claim ad € 140.000 toegekend. Deze BTW-teruggave is in de jaarrekening 2014 verwerkt onder de overige baten. Op deze BTW-teruggave rust wel een potentiële terugbetalingsverplichting indien binnen tien jaar de situatie rondom de exploitatie van de kantine binnen de GSG Leo Vroman zou veranderen.

2. Verplichtingen vanuit Europese Aanbesteding

Op grond van de uitgangspunten van de stichting om zo economisch mogelijk gebruik te maken van marktwerking, heeft Stovog zeer beperkt langlopende contracten afgesloten. De contracten die er zijn:

- schoolboeken, Europees aanbesteed in 2017, in 2019 contract met Van Dijk en Osinga-De Jong
- schoonmaak, Europees aanbesteed in 2013, contract met GOM
- arbodienstverlening, aanbesteed, contract in 2016 met A-REA.

3. Pensioenrechten

Stovog heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de staat van baten en lasten verwerkt. Het bedrag dat als pensioenvoorziening is opgenomen, is de beste schatting van de nog niet afgefinancierde bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Stovog heeft een voor haar werknemers toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Aan het ABP worden premies betaald waarvan een deel door de werkgever en een deel door de werknemer wordt betaald. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

4. Langlopende vordering

Op het ministerie van OCW bestaat een langlopende vordering VO van circa € 1.250.000 als gevolg van de overgang van declaratiebekostiging op het stelsel van baten en lasten. De vordering, die op nihil is gewaardeerd in de jaarrekening 2018, zal pas geëffectueerd kunnen worden bij liquidatie. Als gevolg van het feit dat de langlopende vordering pas bij liquidatie kan worden geëffectueerd en daarmee een oneindige looptijd kent, benadert de reële waarde per 31 december 2019, de verantwoorde waarde per 31 december 2019 in de jaarrekening.

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Overheidsbijdragen

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Rijksbijdragen, uitsplitsing			
<i>Rijksbijdragen OCW/EZ, uitsplitsing</i>			
<i>Rijksbijdragen OCW</i>	19.991.446	19.440.074	19.569.191
<i>Rijksbijdragen OCW/EZ</i>	19.991.446	19.440.074	19.569.191
Overige subsidies OCW/EZ, uitsplitsing			
<i>Overige subsidies OCW</i>	3.003.938	1.996.035	1.673.545
<i>Overige subsidies OCW/EZ</i>	3.003.938	1.996.035	1.673.545
<i>Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV</i>	238.976	277.500	317.241
<i>Overige rijksbijdragen</i>			56.295
<i>Rijksbijdragen</i>	23.234.360	21.713.609	21.616.272
Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden, uitsplitsing			
<i>Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden, uitsplitsing</i>			
<i>Provinciale bijdragen en subsidies</i>			
<i>Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies</i>	218.397		
<i>Overige overheden</i>			
<i>Totaal overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	218.397		
<i>Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden</i>	218.397		

Overige Baten

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Wettelijke cursus- en les gelden, uitsplitsing			
<i>Les gelden sector VO</i>			
<i>Cursus gelden sector MBO</i>			
<i>Totaal college-, cursus-, les- en examengelden</i>			
Baten in opdracht van derden, uitsplitsing			
<i>Overige baten werk in opdracht van derden</i>			
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>			
Overige baten, uitsplitsing			
<i>Opbrengst verhuur</i>	7.393	9.000	13.121
<i>Detachering personeel</i>	251.010	174.000	142.610
<i>Verkoop (onderwijs)materiaal</i>			
<i>Catering</i>			
<i>Overige</i>	154.501	136.223	188.876
<i>Overige baten</i>	412.904	319.223	344.607

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Lasten	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Personeelslasten, uitsplitsing			
<i>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten, uitsplitsing</i>			
<i>Lonen</i>	13.702.138	13.545.905	13.056.914
<i>Sociale lasten</i>	1.761.809	1.701.809	1.664.185
<i>Pensioenlasten</i>	1.877.357	1.827.357	1.968.198
<i>Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten</i>	17.341.304	17.075.071	16.689.297
Overige personele lasten, uitsplitsing			
<i>Dotaties personele voorzieningen</i>	781.353	118.000	164.883
<i>Lasten personeel niet in loondienst</i>	1.103.704	770.000	827.506
<i>Overige</i>	740.581	789.999	713.524
<i>Overige personele lasten</i>	2.625.638	1.677.999	1.705.913
Ontvangen vergoedingen uitsplitsing			
<i>Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen</i>	181.017	35.000	122.180
<i>Uitkeringen die personeelslasten verminderen</i>	181.017	35.000	122.180
<i>Personeelslasten</i>	19.785.925	18.718.070	18.273.030
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa: Uitsplitsing			
<i>Afschrijvingen op materiële vaste activa</i>	255.290	224.524	284.882
<i>Afschrijvingen</i>	255.290	224.524	284.882
Huisvestingslasten, uitsplitsing			
<i>Huurlasten</i>	126.576	122.000	125.349
<i>Onderhoudskosten (klein onderhoud)</i>	138.930	294.500	311.338
<i>Lasten voor energie en water</i>	260.770	276.900	242.606
<i>Schoonmaakkosten</i>	320.363	342.000	319.168
<i>Belastingen en heffingen</i>	14.655	13.300	12.964
<i>Dotatie onderhoudsvoorziening</i>	877.800	164.400	190.000
<i>Overige</i>	291.412	52.000	282.191
<i>Huisvestingslasten</i>	2.030.506	1.265.100	1.483.616
Overige lasten, uitsplitsing			
<i>Administratie- en beheerslasten</i>	278.929	285.700	293.107
<i>Inventaris en apparatuur</i>	38.454	46.000	50.481
<i>Leer- en hulpmiddelen</i>	1.079.787	952.500	1.053.112
<i>Dotatie overige voorzieningen</i>			
<i>Overige</i>	1.188.158	477.000	387.550
<i>Overige lasten</i>	2.585.328	1.761.200	1.784.250
Separate specificatie kosten instellingsaccountant			
<i>Accountantshonoraria voor het onderzoek van de jaarrekening</i>	25.604	34.000	30.280
<i>Accountantshonoraria voor andere controleopdrachten</i>			
<i>Accountantshonoraria voor adviesdiensten op fiscaal terrein</i>			
<i>Accountantshonoraria voor andere niet-controlediensten</i>			
<i>Accountantshonoraria</i>	25.604	34.000	30.280

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Toelichting overige financiële baten en lasten

	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2019 t/m 31-12-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Financiële baten, uitsplitsing			
<i>Rentebaten en soortgelijke opbrengsten</i>	59.769	54.000	71.816
<i>Ontvangen dividenden</i>			
<i>Waardevermeerderingen van financiële vaste activa en van effecten</i>			
<i>Opbrengsten van andere effecten en vorderingen, die tot de vaste activa behoren</i>			
<i>Financiële baten</i>	59.769	54.000	71.816
Financiële lasten, uitsplitsing			
<i>Waardeverminderingen van financiële vaste activa en van effecten</i>			
<i>Rentelasten en soortgelijke kosten</i>	12.577		8.237
<i>Financiële lasten</i>	12.577		8.237

Verbonden Partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Overige	Eigen vermogen aan het eind van de periode	Valt onder Burgerlijk wetboek 2, artikel 403	Consolidatie
St Steunfonds CHG	Stichting	Gouda	Ja		Nee	Nee
St Steunfonds Segment	Stichting	Gouda	Ja		Nee	Nee
Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Overige	Deelnamepercentage		
SWV Passend onderwijs	Vereniging	nvt	Ja	nvt		

Toelichting

Conform de Richtlijn jaarverslag onderwijs zijn beide steunfondsen niet geconsolideerd. Het balanstotaal van beide rechtspersonen blijft onder de 5% van het geconsolideerde balanstotaal van StOVOG, wat wij als te verwaarlozen betekenis erkennen. Op de Stichting Steunfonds GSG Leo Vroman wordt geen overheersende zeggenschap door of namens StOVOG uitgevoerd. Derhalve is deze niet al verbonden partij meegenomen.

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule				
Volgnummer	Omschrijving	Toewijzing kenmerk	Toewijzing datum	Prestatie afgerond?
1	zijinstroom	1013551	20-11-2019	Nee
2	VSV VO vast 2020	1014737	20-11-2019	Nee
3	VSV VO vast 2020	1014900	20-11-2019	Nee
4	VSV VO vast 2019	934415	20-11-2018	Ja
5	VSV VO vast 2019	934346	20-11-2018	Ja
6	Studieverlof	1007500	20-09-2019	Nee

Wet normering topinkomens (wnt)

WNT Algemeen

	01-01-2019 t/m 31-12-2019
	Realisatie
Complexiteitspunten	
<i>Complexiteitspunten gemiddelde totale baten</i>	4
<i>Complexiteitspunten gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten</i>	3
<i>Complexiteitspunten gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren</i>	4
<i>Totaal aantal complexiteitspunten</i>	11
<i>Bezoldigingsklasse</i>	D
<i>Bezoldigingsmaximum</i>	152.000
<i>Afwijkende bezoldigingsklasse</i>	Nvt
<i>Afwijkend bezoldigingsmaximum</i>	Nvt

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

WNT Topfunctionarissen

WNT Bestuurders

Naam	Functie	Aanvang functie	Einde functie	Omvang dienstverband (fte)	Dienstbetrekking?	Maximale bezoldiging	Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	Beloning betaalbaar op termijn	Bezoldiging	Totaal van bezoldiging
2019 verslagjaar										
H van Tongerloo	Lid CvB	01-01-2019	31-12-2019	1,000	Ja	152.000	129.802	20.044	149.846	149.846
M.P.G Oehlenschläger	Lid CvB	01-01-2019	31-12-2019	1,000	Ja	152.000	118.166	19.706	137.872	137.872
A.T.M Koops	Lid CvB	01-01-2019	31-12-2019	1,000	Ja	152.000	118.166	19.706	137.872	137.872
R.W den Hartog	Lid CvB	01-01-2019	31-12-2019	1,000	Ja	152.000	118.166	19.706	137.872	137.872
2018 voorgaand verslagjaar										
H van Tongerloo	Lid CvB	01-01-2018	31-12-2018	1,000	Ja	146.000	125.227	18.336	143.563	
M.P.G Oehlenschläger	Lid CvB	01-01-2018	31-12-2018	1,000	Ja	146.000	114.032	18.005	132.037	
A.T.M Koops	Lid CvB	01-01-2018	31-12-2018	1,000	Ja	146.000	114.032	18.005	132.037	
R.W den Hartog	Lid CvB	01-01-2018	31-12-2018	1,000	Ja	146.000	114.032	18.005	132.037	

WNT Toezichthouders

Naam	Functie(s)	Aanvang functie	Einde functie	Totaal van bezoldiging	Maximale bezoldiging
2019 Verslagjaar					
J.H.A Wagenaar	Lid	01-01-2019	30-09-2019	0	11.328
R Borsboom	Lid	01-01-2019	31-12-2019	750	15.200
H.M.P Hillenaar	Voorzitter	01-01-2019	31-12-2019	1.000	22.800
J Schouten	Lid	01-01-2019	31-12-2019	750	15.200
R Gerrits	Lid	01-01-2019	31-12-2019	750	15.200
2018 Voorgaand verslagjaar					
W.J.C Amesz	Voorzitter	01-01-2018	31-07-2018	500	12.720
F.C.G van Elteren	Lid	01-01-2018	31-07-2018	375	8.480
J.H.A Wagenaar	Lid	01-01-2018	31-12-2018	0	14.600
R Borsboom	Lid	01-01-2018	31-12-2018	750	14.600
H.M.P Hillenaar	Voorzitter	01-08-2018	31-12-2018	500	9.180
J Schouten	Lid	01-08-2018	31-12-2018	375	6.120
R Gerrits	Lid	01-08-2018	31-12-2018	375	6.120
H.M.P Hillenaar	Lid	01-01-2018	31-07-2018	375	8.480

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Ondertekening van de Jaarrekening

Ondertekening van de jaarrekening				
Ondertekening door bestuurders en toezichhouders				
Bestuurder, commissaris of vertegenwoordiger	Bestuurder of toezichthouder	Locatie van de ondertekening	Datum van de ondertekening	Ondertekend
R.W. den Hartog, Lid CvB	Bestuurder	Gouda	15 april 2020	Ja
H.M.P Hillenaar, voorzitter RVT	Toeziçhthouder	Gouda	15 april 2020	Ja

R.W. den Hartog

.....

H.M.P. Hillenaar

.....

Werkdrukmiddelen

Gezien het moment van bekendmaking van de regeling 'werkdrukmiddelen' en het moment van betaalbaar stellen, d.d. 20 – 12- 2019 heeft er in 2019 geen overleg plaats kunnen vinden aangaande de inzet van deze middelen. Wij hopen in 2020 na overleg met de personeelsgeleding van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad een passende bestemming te vinden. Aangezien het een incidentele bate betreft, zullen we hier helaas geen structurele verplichtingen op aan kunnen gaan.

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

CP Continuïteitparagraaf

CP Gegevensset , kengetallen

Kengetallen	2018 Realisatie	2019 Prognose	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 Prognose	2024
<i>Aantal leerlingen per 1 oktober</i>	2.647	2.627	2.583	2.568	2.523	2.555	2578
Personele bezetting per 31 december							
<i>Bestuur / management (fte)</i>	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00	8,00
<i>Personeel primair proces (fte)</i>	155,00	155,00	154,00	154,00	153,00	153,00	154
<i>Ondersteunend personeel (fte)</i>	65,00	65,00	62,00	61,00	61,00	62,00	63
<i>Totale personele bezetting (fte)</i>	228,00	228,00	224,00	223,00	222,00	223,00	225
Overige kengetallen	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose	Prognose
<i>Aantal II / Totaal personeel</i>	11,61	11,52	11,53	11,52	11,36	11,46	11,46
<i>Aantal II / Onderwijzend personeel</i>	17,08	16,95	16,77	16,68	16,49	16,70	16,75

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

CP Balans

	31-12-2018 Realisatie	31-12-2019 Realisatie	31-12-2020 Prognose	31-12-2021 Prognose	31-12-2022 Prognose	31-12-2023 Prognose	31-12-2024 Prognose
Activa							
Vaste activa							
<i>Immateriële vaste activa</i>							
<i>Materiële vaste activa</i>	1.187.487	1.181.523	1.396.543	1.157.543	916.543	747.543	510.043
<i>Financiële vaste activa</i>							
Totaal van vaste activa	1.187.487	1.181.523	1.396.543	1.157.543	916.543	747.543	510.043
Vlottende activa							
<i>Vorraden</i>							
<i>Vorderingen</i>	211.460	194.563	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
<i>Kortlopende effecten</i>	2.630.576	2.944.208	2.944.208	2.944.208	2.944.208	2.944.208	2.944.208
<i>Liquide middelen</i>	6.849.194	6.608.086	5.300.000	5.000.000	4.700.000	4.400.000	4.100.000
Totaal van vlottende activa	9.691.230	9.746.857	8.494.208	8.194.208	7.894.208	7.594.208	7.294.208
Totaal van activa	10.878.717	10.928.380	9.890.751	9.351.751	8.810.751	8.341.751	7.804.251
Passiva							
<i>Eigen vermogen</i>	7.210.157	6.465.961	5.777.961	5.606.461	5.404.461	5.273.461	5.115.961
<i>Eigen vermogen, algemene reserve</i>	4.011.466	3.114.131	2.834.294	2.662.794	2.460.794	2.329.794	2.172.294
<i>Eigen vermogen bestemmingsreserves</i>	3.198.691	3.351.830	2.943.667	2.943.667	2.943.667	2.943.667	2.943.667
<i>Eigen vermogen, overige reserves en fondsen</i>							
<i>Voorzieningen</i>	1.762.549	3.198.882	3.112.790	2.745.290	2.406.290	2.068.290	1.688.290
<i>Langlopende schulden</i>							
<i>Kortlopende schulden</i>	1.906.011	1.263.537	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal van passiva	10.878.717	10.928.380	9.890.751	9.351.751	8.810.751	8.341.751	7.804.251

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

CP Baten en Lasten

	01-01-2018 t/m 31-12-2018 Realisatie	01-01-2019 t/m 31-12-2019 Realisatie	01-01-2020 t/m 31-12-2020 Prognose	01-01-2021 t/m 31-12-2021 Prognose	01-01-2022 t/m 31-12-2022 Prognose	01-01-2023 t/m 31-12-2023 Prognose	01-01-2024 t/m 31-12-2024 Prognose
<i>Prognose basis, aantal leerlingen, deelnemers en studenten</i>	2.647	2.627	2.583	2.568	2.523	2.555	2.578
Baten							
<i>Rijksbijdragen</i>	21.616.272	23.234.360	21.638.500	21.423.500	21.124.000	21.373.500	21.541.000
<i>Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden</i>		218.397	248.000	226.500	211.500	201.500	201.500
<i>College-, cursus-, les- en examengelden</i>							
<i>Baten werk in opdracht van derden</i>							
<i>Overige baten</i>	344.607	412.904	223.000	224.000	235.500	236.000	230.500
Totaal baten	21.960.879	23.865.661	22.109.500	21.874.000	21.571.000	21.811.000	21.973.000
Lasten							
<i>Personeelslasten</i>	18.273.030	19.785.925	19.529.000	18.811.000	18.530.000	18.710.000	18.910.000
<i>Afschrijvingen</i>	284.882	255.290	249.000	239.000	251.000	251.000	247.500
<i>Huisvestingslasten</i>	1.483.616	2.030.506	1.322.000	1.320.000	1.336.000	1.329.000	1.333.000
<i>Overige lasten</i>	1.784.250	2.585.328	1.708.500	1.686.000	1.661.500	1.657.500	1.645.500
<i>Doorbetalingen aan schoolbesturen</i>							
Totaal lasten	21.825.778	24.657.049	22.808.500	22.056.000	21.778.500	21.947.500	22.136.000
<i>Saldo baten en lasten</i>	135.101	-791.388	-699.000	-182.000	-207.500	-136.500	-163.000
<i>Gerealiseerde herwaardering</i>							
<i>Financiële baten</i>	71.816	59.769	11.000	10.500	5.500	5.500	5.500
<i>Financiële lasten</i>	8.237	12.577					
Resultaat	198.680	-744.196	-688.000	-171.500	-202.000	-131.000	-157.500
<i>Belastingen</i>							
<i>Resultaat uit deelnemingen</i>							
<i>Resultaat na belastingen</i>	198.680	-744.196	-688.000	-171.500	-202.000	-131.000	-157.500
<i>Aandeel in het geconsolideerde resultaat dat niet aan de rechtspersoon toekomt</i>							
Totaal resultaat	198.680	-744.196	-688.000	-171.500	-202.000	-131.000	-157.500

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants B.V.

CP Financiële Kengetallen

Kengetallen financiële positie	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 Prognose	2024 Prognose
Huisvestingsratio	6,79%	8,23%					
Liquiditeit (current ratio)	5,08	7,71	8,49	8,19	7,89	7,59	7,29
Liquiditeit (quick ratio)	5,08	7,71	8,49	8,19	7,89	7,59	7,29
Personeelslasten / Rijksbijdragen	84,53%	85,16%	90,25%	87,81%	87,72%	87,54%	87,79%
Personeelslasten / Totaal baten plus financiële baten	82,94%	82,70%	88,28%	85,96%	85,88%	85,76%	86,04%
Personeelslasten / Totaal lasten plus financiële lasten	83,69%	80,20%	85,62%	85,29%	85,08%	85,25%	85,43%
Rentabiliteit	0,90%	-3,11%	-3,11%	-0,78%	-0,94%	-0,60%	-0,72%
Solvabiliteit I	0,66	0,59	0,58	0,60	0,61	0,63	0,66
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,82	0,88	0,90	0,89	0,89	0,88	0,87
Weerstandsvermogen	32,72%	27,03%	26,12%	25,62%	25,05%	24,17%	23,28%
	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose	2023 Prognose	2024 Prognose
Kapitalisatiefactor	0,49	0,46					
Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa	27,86%	22,74%	20,25%	20,77%	21,25%	21,18%	21,38%
Algemene reserve / Totaal baten plus financiële baten	18,21%	13,02%	12,81%	12,17%	11,40%	10,68%	9,88%
Voorzieningen / Totaal baten plus financiële baten	8,00%	13,37%	14,07%	12,54%	11,15%	9,48%	7,68%
Rijksbijdragen / Totaal baten plus financiële baten	98,11%	97,11%	97,82%	97,89%	97,90%	97,97%	98,01%
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / Totaal baten plus financiële baten	0,00%	0,91%	1,12%	1,03%	0,98%	0,92%	0,92%
Investeringen huisvesting / Totaal baten plus financiële baten	0,00%	0,00%					
Investeringen inventaris en apparatuur / Totaal baten plus financiële baten	0,84%	1,04%					
Netto werkkapitaal / Totaal baten plus financiële baten	35,33%	35,46%	33,88%	32,87%	31,95%	30,23%	28,64%
Beleggingen ten opzichte van eigen vermogen	0,00%	0,00%					
Contractactiviteiten / Totaal baten plus financiële baten	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Contractactiviteiten / Rijksbijdragen	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Behorende bij onze verklaring d.d.

21 APR 2020

astrium
onderwijsaccountants b.v.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: De Raad van Toezicht van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda te Gouda gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Gouda, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 21 april 2020
Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Drs. N.E. Lansbergen RA EMITA RE

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijnhet in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.